

МАТЕМАТИКА

Навчальний посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 3-х частинах)

Частина 1

Схвалено для використання в освітньому процесі

Київ
Видавництво «Алатон»
2023

УДК 51 (075.2)

B61

Тетяна Воронцова, Володимир Пономаренко,
Ірина Лаврентьєва, Олена Хомич

Схвалено для використання в освітньому процесі
(номер реєстрації у каталозі надання грифів 2.009-2023)

B61 Математика: навчальний посібник для 1 кл. закладів загальної середньої освіти (у 3-х частинах).Частина 1 / Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, І. В. Лаврентьєва, О. Л. Хомич. — К. : Видавництво«Алатон», 2023. —148 с.
ISBN 978-617-7834-24-2

Навчальний посібник «Математика» створено відповідно до Державного стандарту початкової освіти.

Посібник створено за типовою освітньою програмою Романа Шияна з урахуванням успішних методик навчання математики в Україні, США, Великій Британії, Канаді та Сінгапурі. Посібник також розкриває всі теми для 1 класу за освітньою програмою Олександри Савченко

Навчання за посібником передбачає використання різних стратегій індивідуального і групового навчання, зокрема взаємонавчання.

Електронні додатки до підручника у вільному доступі за покликанням: <https://is.gd/WtZl71>.

Щоденна інтернет-підтримка вчителів — за покликанням <https://is.gd/4rNUhp>

УДК 57.081.1 (075.2)

ISBN 978-617-7834-24-2

© «Видавництво "Алатон"», текст, дизайн, малюнки, 2023
© Т. В. Воронцова, текст, дизайн, малюнки, 2023
© О. М. Курило, малюнки, 2023

Передмова	4
Вступ до математики.....	5
Числа від 0 до 10.....	23
Лічба і порівняння чисел в межах 10 ...	63
Дія додавання	83
Практикум додавання в межах 10	108

Передмова

Любий першокласнику, люба першокласниця! Вітаємо тебе на сторінках посібника з математики. Познайомся, як тут усе влаштовано!

На початку кожної теми ми розкажемо, чого ти навчишся та які нові математичні слова дізнаєшся. Далі ти будеш знайомитися з поясненнями до уроків, виконувати різні цікаві завдання, проходити підсумкові тести й, нарешті, оцінювати свої досягнення.

Наші пояснення до уроків ти знайдеш на блакитному фоні. А далі — багато завдань, особливо цікаві позначені *.

ЛІЧБА

Коли виконаєш їх, пройдеш тест за темою. Дорослі підкажуть, над чим тобі ще треба попрацювати.

ТЕСТ ЗА ТЕМОЮ

1 Скільки кістомок уявляє Боня?
Обведи це число.

3 4 5

І нарешті, ти зможеш оцінити свої досягнення!
Зафарбуй три зірочки, якщо добре все знаєш і вмієш.
Зафарбуй одну або дві зірочки, якщо тобі ще є над чим попрацювати. Попроси допомоги і виконай додаткові вправи.

ОЦІНЮЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ

Результат 1.
Я вмію лічити об'єкти і знаю числа до 5. ★★☆

1 2 3 4 5

ВСТУП ДО МАТЕМАТИКИ

У вступі ти навчишся:

- › порівнювати кількість об'єктів;
- › розпізнавати деякі геометричні фігури;
- › визначати положення об'єктів в просторі.

Математичний словник:

- › кількість;
- › колір, форма;
- › послідовність;
- › точка, пряма, крива, ламана, відрізок, промінь;
- › квадрат, трикутник, прямокутник, круг;
- › напрямок руху;
- › положення у просторі.

ЛІЧБА

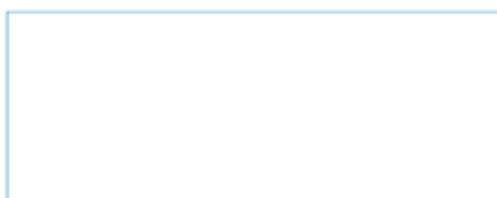
1 Полічи й обведи відповідне число.

2 Обведи іграшки, яких 4.

3 Намалюй своїх друзів.
Полічи їх.

4 Розфарбуй стільки кружечків, скільки в тебе друзів.

ПОРІВНЯННЯ

1 Обведи, кого більше: чи .

2 Обведи, кого менше: чи .

3 Чи однаакова кількість папуг і кліток?
Познач правильну відповідь.

ТАК НІ

КОЛІР

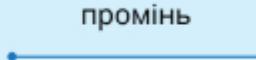
■	червоний
■	помаранчевий
■	жовтий
■	зелений
■	блакитний
■	синій
■	фіолетовий

ТОЧКА, ПРЯМА, ВІДРІЗОК, ПРОМІНЬ

пряма

точка

відрізок

- 1 Обведи іграшку, яка доповнить групу зліва.

- 2 Наведи червоним олівцем стільки паличок, скільки іграшок цього кольору на малюнку.

ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ.

- Посортуй за кольорами свої олівці та фломастери.
- Зліпі з пластиліну черв'ячків свого улюбленого кольору. Назви ці кольори.

- 1 Продовжи малюнки. Для цього з'єднай точки за зразком.

КРИВА І ЛАМАНА

крива лінія
незамкнена

ламана лінія
незамкнена

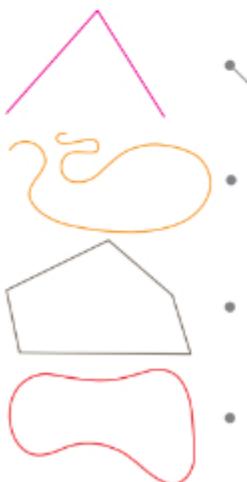

крива лінія
замкнена

ламана лінія
замкнена

1 Установи відповідність.

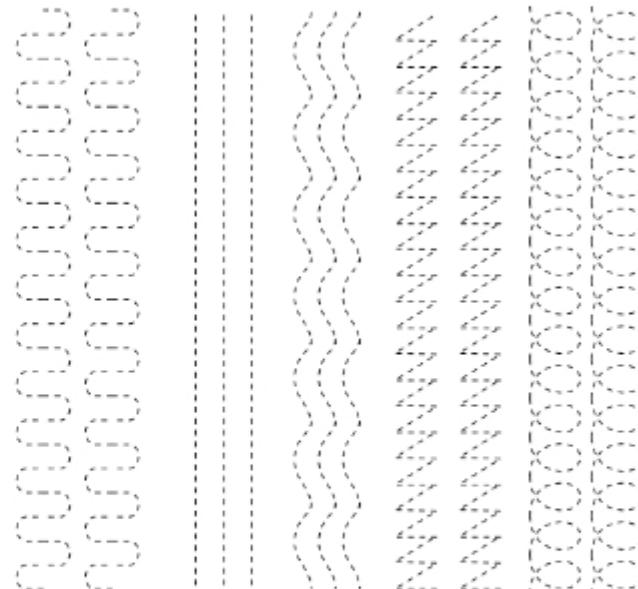
• крива лінія
незамкнена

• крива лінія
замкнена

• ламана лінія
замкнена

• ламана лінія
незамкнена

2 Наведи лінії.

3 Полічи на малюнку 2 прямі і ламані лінії. Запиши, скільки:

прямих ліній

ламаних ліній

ПЛОСКІ ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ

квадрат

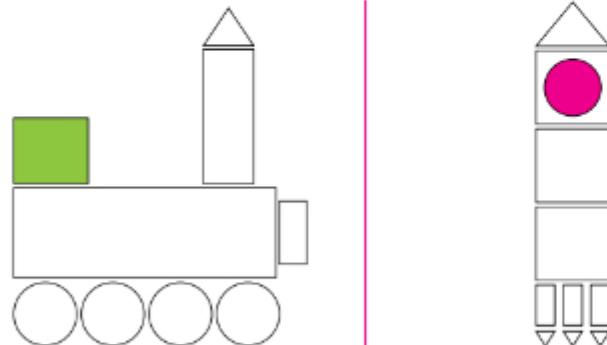
трикутник

круг
прямокутник

- 1 Розфарбуй фігури

- 2 Полічи їх кількість. З'єднай з відповідним числом.

4 ← 1 1 3

4 3 3 1

12

ГРА «СКЛАДАЄМО ТРИКУТНИКИ»

Вам знадобляться:

- ватні палички;
- кубик.

Кількість гравців

2

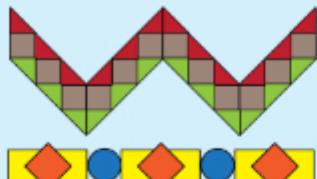
Як грати:

- 1 Визначте, хто починає гру. Киньте кубик, полічіть на ньому крапки.
- 2 Почніть викладати трикутники з цієї кількості паличок.
- 3 Гра закінчиться, коли ви обоє викладите по 3 трикутники.

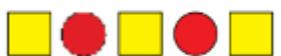

13

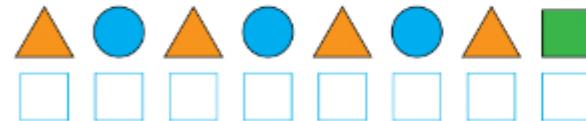
ПОСЛІДОВНІСТЬ

1 Домалюй, що наступне.

2 Повтори малюнок.

3 Полічи у завданні 2 кількість фігур кожної форми.
Зафарбуй таку ж кількість пальців.

14

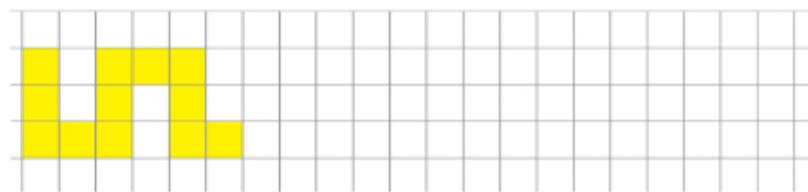
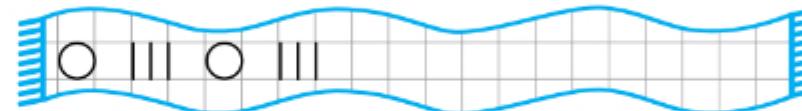
4 Розфарбуй квіти послідовністю кольорів:

5 Розфарбуй листя послідовністю кольорів:

6 Продовжи послідовності.

15

НАПРЯМОК: ПРАВОРУЧ ТА ЛІВОРУЧ

ліворуч

праворуч

НАПРЯМОК РУХУ

Ліворуч

Вгору

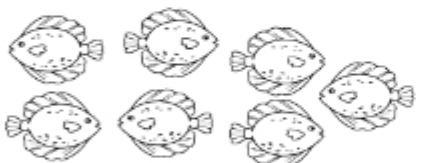

Праворуч

Вниз

- 1 Розфарбуй жовтим кольором рибок, які пливуть ліворуч, а синім — праворуч. Полічи їх кількість. Розфарбуй таку ж кількість жовтих і синіх рибок у таблиці.

- 2 Обведи правильну відповідь.

- Яких рибок у таблиці більше? чи
- На скільки їх більше? на 1 чи на 2

16

- 1 Намалуй песика, рухаючись за підказкою. Починай рух від точки.

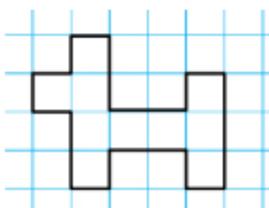
```

1 →
1 ↑
1 →
2 ↓
2 →
1 ↑
1 →
3 ↓
1 ←
1 ↑
2 ←
1 ↓
1 ←
2 ↑
1 ←
1 ↑

```


- 2 Перевір себе.

17

ПОЛОЖЕННЯ В ПРОСТОРІ

ПОЛОЖЕННЯ В ТАБЛИЦІ

		зліва	посередині	справа
вгорі				
посередині		у центрі		
внизу				

1 Де відносно ?

- під
- в
- на

- ліворуч від
- праворуч від
- за

- перед
- за
- на

- під
- над
- за

1 * Розглянь таблицю. Намалюй фігуру, яка міститься в таблиці:

у центрі

вгорі справа

посередині зліва

внизу посередині

ТЕСТ ЗА ТЕМОЮ

- 1 Скільки кісточок уявляє Боня?
Обведи це число.

3 4 5

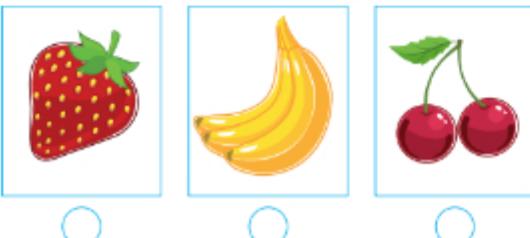
- 2 Полічи фігури. Обведи і розфарбуй ту, яких менше.

- 3 Установи послідовність і збери браслет (розфарбуй намистинки).

- 4 Познач ✓ малюнок ліворуч.

20

ОЦІНЮЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ

Результат 1.
Я вмію лічити об'єкти і знаю числа до 5.

1 2 3 4 5

- 1 Познач ✓ скільки кроликів на малюнку.

2 5 3 4

Результат 2.
Я можу порівнювати кількість об'єктів.

- 2 Обведи те, чого менше.

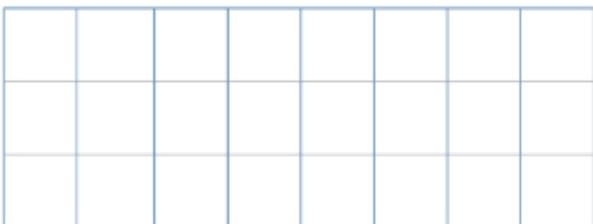
21

Результат 3.

Я знаю кольори і деякі геометричні фігури.

- 3 Намалюй прямокутник і розфарбуй його синім кольором.

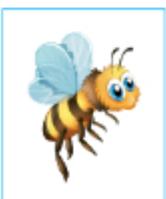

Результат 4.

Я можу визначити положення об'єкта в просторі.

- 4 Познач того, хто праворуч.

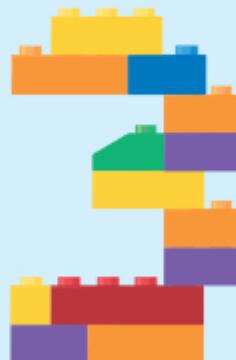
ЧИСЛА ВІД 0 ДО 10

У цій темі ти навчишся:

- › писати всі цифри;
- › створювати моделі чисел до 10;
- › лічити об'єкти в межах 10;
- › визначати порядковий номер об'єктів.

Математичний словник:

- › число, цифра;
- › порядковий номер;
- › числові прямі;
- › попереднє число;
- › наступне число;
- › порядковий номер;
- › десяткова рамка;
- › модель числа.

ГРА «АФРИКАНСЬКЕ САФАРІ»

Вам знадобляться:

- 2 фішки;
- ігровий кубик;
- ігрове поле.

Кількість гравців

2

Як грати:

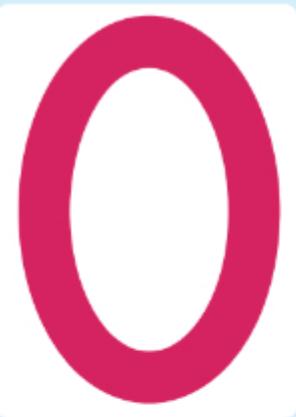
- 1 Поставте фішки на старт. Визначте, хто починає гру.
- 2 Перша дитина кидає кубик, лічить точки на ньому й робить таку кількість ходів. Якщо фішка стає на клітинку з інструкціями, виконує їх.
- 3 Гра закінчується, коли хтось досягне фінішу.

24

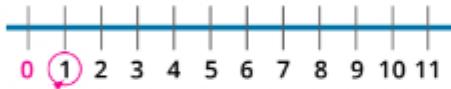
25

Число і цифра 0

нуль

Числова пряма

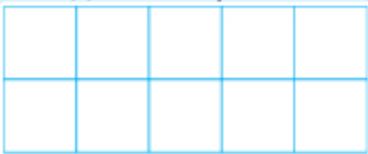
Пальці

Монети

Десяткова рамка

26

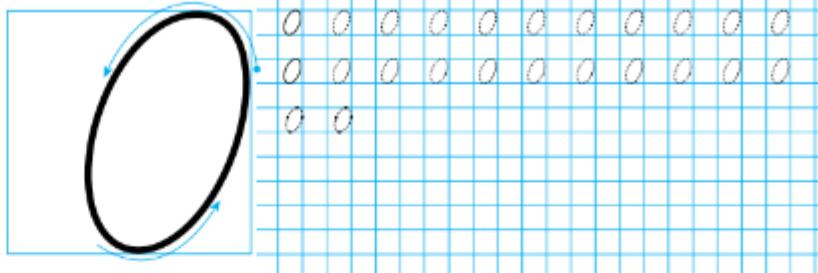
Доміно

Кількість об'єктів

1 Потренуйся писати цифру 0.

2 Обведи доміно,
на якому 0 точок.

3 Знайди і розфарбуй
цифру 0.

4 Обведи гніздо, у якому 0 пташенят.

27

1

Число і цифра 1

1

ОДИН

Порядковий номер

Перший (1-й) Останній

Пальці

Монети

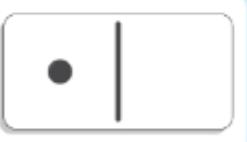

Десяткова рамка

28

Доміно

Кількість об'єктів

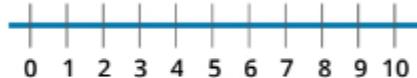
1 Потренуйся писати цифру 1.

2 Змоделуй цифру 1 з кубиків лего або інших матеріалів.

3 Обведи на числовій прямій число, попереднє до числа 1.

4 Розфарбуй зайчика з однією морквиною.

29

2

Число і цифра

2

ДВА

Порядковий номер
Другий (2-й)

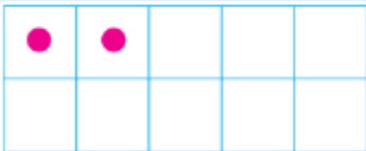
Пальці

Монети

Десяткова рамка

30

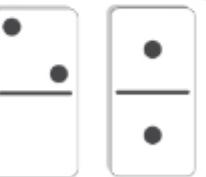
2

Числова пряма

попереднє число, наступне число

Доміно

Кількість об'єктів

Пара

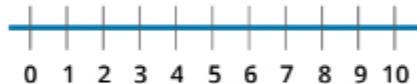
1 Потренуйся писати цифру 2.

2 Змоделюй цифру 2 з кубиків лего або інших матеріалів.

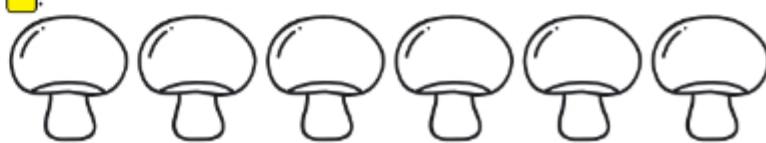
3 Обведи на числовій прямій число, наступне за числом 2.

4 Змоделюй число 2 на доміно.

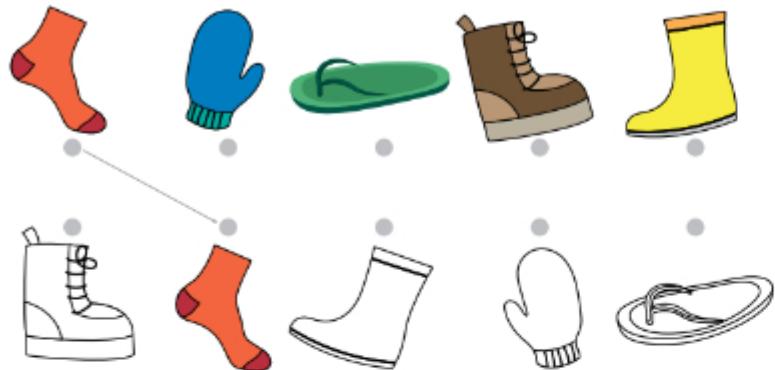

5 Розфарбуй кожен перший грибочок ■, а кожен другий

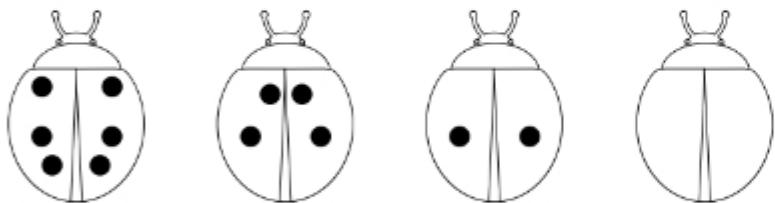

31

6 Знайди і розфарбуй пару до кожного об'єкта відповідним кольором.

7 Розфарбуй сонечко з двома цятками.

8 Розглянь малюнок. Обведи число, скільки дітей граються у м'яча

1 ОДИН

2 ДВОЕ

Число і цифра 3

3

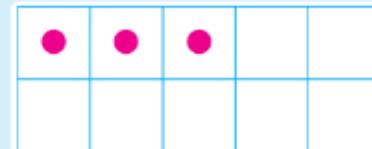
Пальці

Монети

Десяткова рамка

Число і цифра 3

ТРИ

Порядковий номер

Третій (3-й)

Чисрова пряма

попереднє число, наступне число

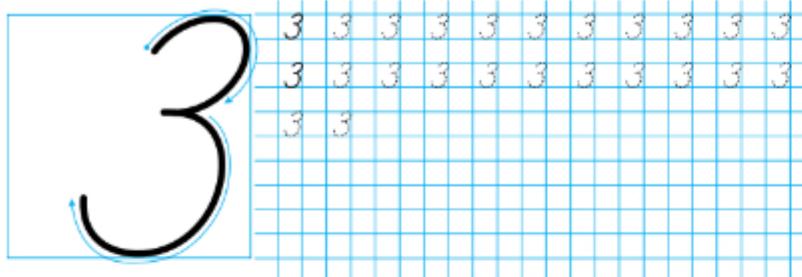
Доміно

Кількість об'єктів

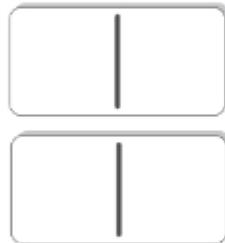
1 Потренуйся писати цифру 3.

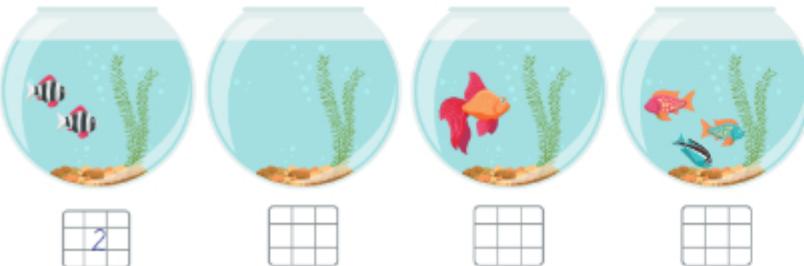
2 Змоделюй цифру 3 з кубиків лего або інших матеріалів.

3 Змоделюй число 3 на доміно.

4 Напиши, скільки рибок у кожному акваріумі.

34

5 Обведи підставку з трьома олівцями.

6 Розфарбуй третього динозаврика зліва.

7 Розглянь малюнок. Обведи, скільки дітей очікує на ліфт

3 троє

2 двоє

8 «Поклади» 3 яблука на тарілку.

35

Число і цифра 4

ЧОТИРИ

Порядковий номер
Четвертий (4-й)

Пальці

Монети

Десяткова рамка

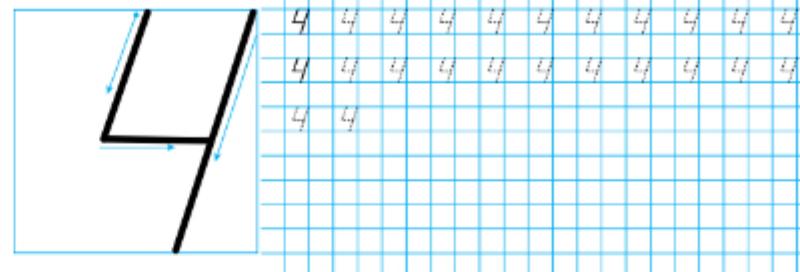
Числова пряма

Доміно

Кількість об'єктів

36

1 Потренуйся писати цифру 4.

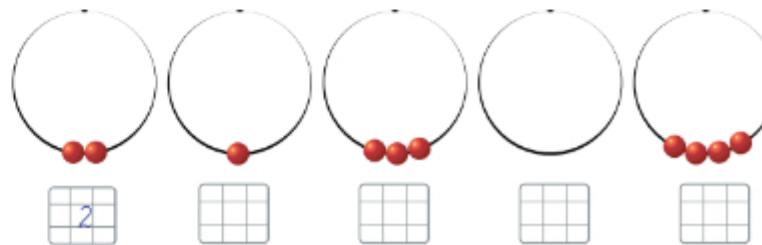
2 Змоделуй цифру 4 з кубиків лего або інших матеріалів.

3 Змоделуй число 4 на доміно.

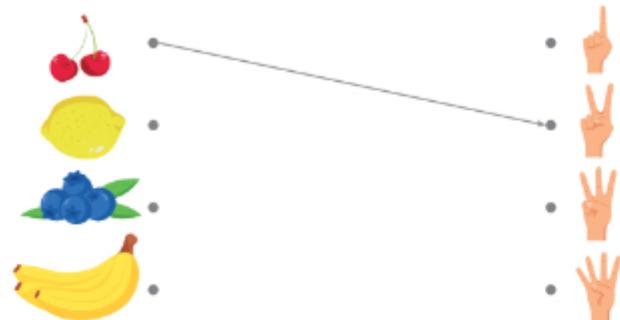

4 Напиши, скільки намистинок на кожному браслеті.

37

5 Полічи фрукти. З'єднай їх із відповідною кількістю пальців.

6 Розглянь малюнок. Обведи цифри і слова, скільки дітей грає у настільну гру.

2 двоє

4 четверо

3 троє

7 Намалюй 4 вишні.

Число і цифра 5

5

П'ять

Порядковий номер
П'ятий (5-й)

Пальці

Числова пряма

попереднє число, наступне число

Монети

Доміно

Кількість об'єктів

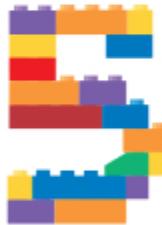
Десяточна рамка

39

1 Потренуйся писати цифру 5.

2 Змоделюй цифру 5 з кубиків лего або інших матеріалів.

3 * Розфарбуй число, яке НЕ є попереднім до числа 5.

4 Обведи сонях із п'ятьма метеликами.

5 * Зафарбуй кожну першу квітку — ■, кожну другу — ■, кожну третю — ■, кожну четверту — ■, кожну п'яту — ■.

6 Полічи тварин. Намалюй відповідну кількість точок на десятковій рамці та запиши це число цифрою.

7 Намалюй на гілці п'ять листочків.

6

Число і цифра

6

шість

Порядковий номер
Шостий (6-й)

Пальці

Монети

Десяткова рамка

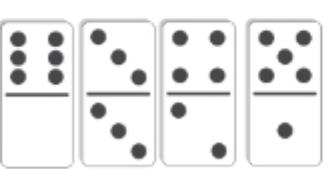

Числова пряма

попереднє число, наступне число

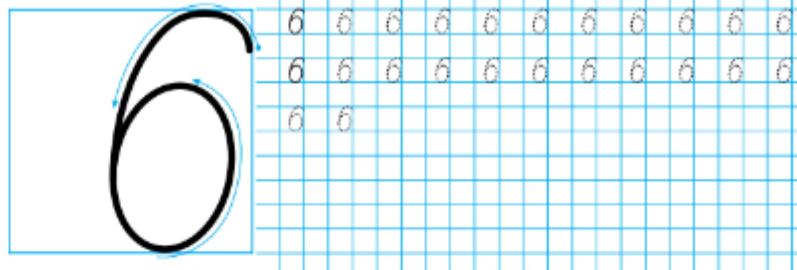
Доміно

Кількість об'єктів

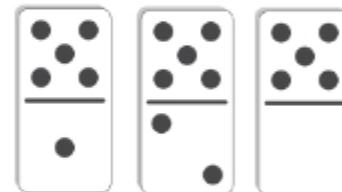
1 Потренуйся писати цифру 6.

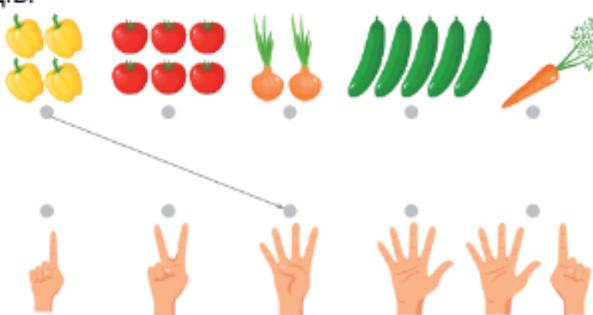
2 Змоделюй цифру 6 з кубиків лего або інших матеріалів.

3 Обведи модель числа 6 на доміно.

4 Полічи овочі і з'єднай їх із відповідною кількістю пальців.

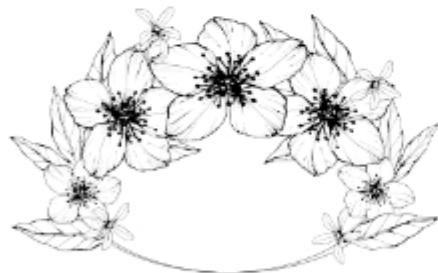
43

- 5 Розглянь малюнок. Обведи цифри і слова, скільки дітей грається на майданчику.

- 5 п'ятеро
3 троє
6 шестеро

- 6 Розфарбуй віночок і домалюй на ньому 6 кольорових стрічок.

44

Число і цифра 7

7

Пальці

Монети

Десяtkова рамка

●	●	●	●	●
●	●			

Доміно

Кількість об'єктів

сім

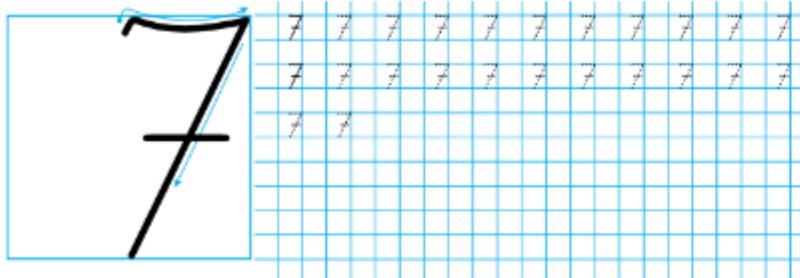
Порядковий номер
Сьомий (7-й)

Чисрова пряма

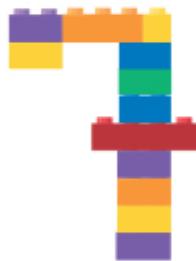
попереднє число, наступне число

45

1 Потренуйся писати цифру 7.

2 Змоделуй цифру 7 з кубиків лего або інших матеріалів.

3 Змоделуй число 7 на доміно.

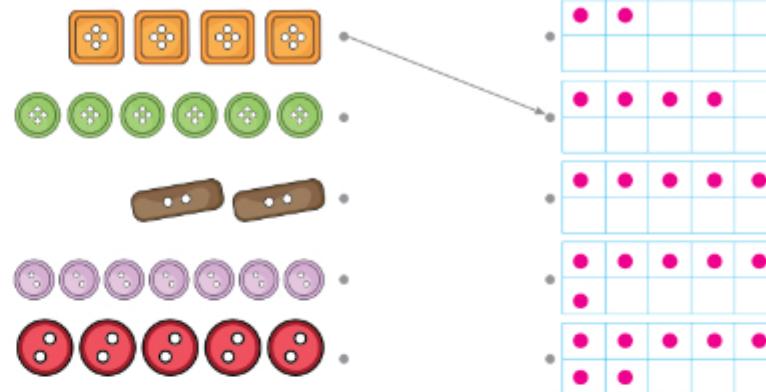

4 Напиши, скільки цяток на кожному сонечку.

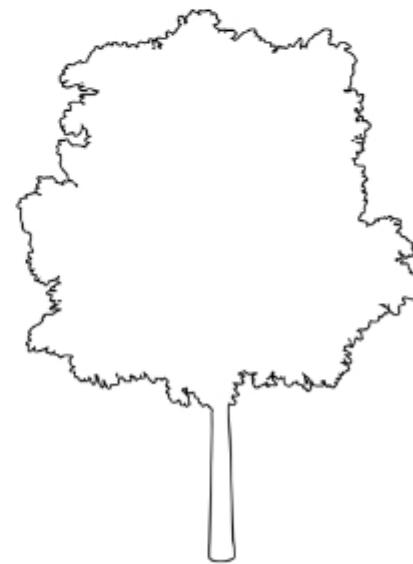

2

5 Полічи ґудзики і з'єднай їх із відповідною десятковою рамкою.

6 Намалюй на дереві 7 яблук. Розфарбуй малюнок.

8

Число і цифра

8

ВІСІМ

Порядковий номер
Восьмий (8-й)

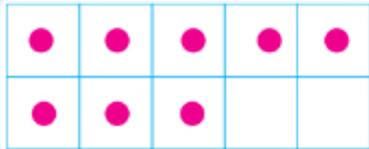
Пальці

Монети

Десяткова рамка

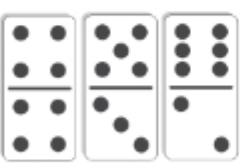

Числова пряма

попереднє число, наступне число

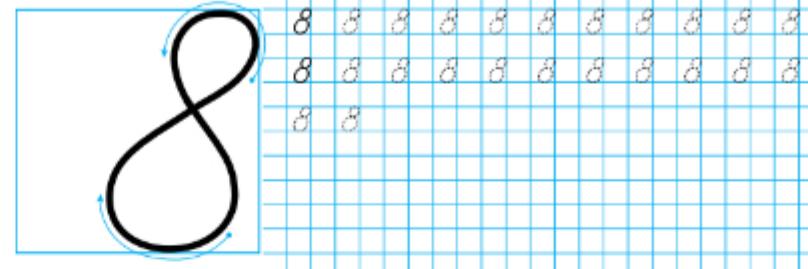
Доміно

Кількість об'єктів

1 Потренуйся писати цифру 8.

2 Змоделюй цифру 8 з кубиків лего або інших матеріалів.

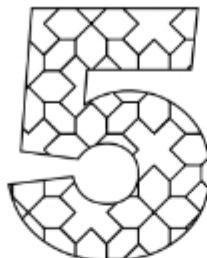
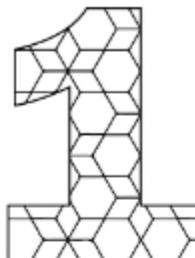
3 Змоделюй число 8 на доміно.

4 Розфарбуй зірку, в якої 8 променів жовтим кольором, а решту — на свій смак.

5 Розфарбуй число, яке є попереднім до числа 8.

6 Підпиши порядковий номер для кожного метелика.

1-й -й -й -й -й -й -й -й

7 Полічи солодощі і з'єднай їх із відповідною назвою числа.

• ВІСІМ

• СІМ

• ШІСТЬ

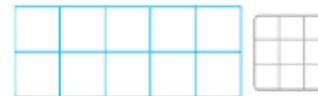
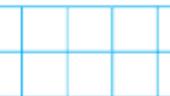
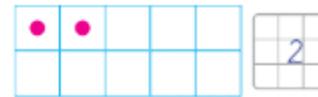

• ПЯТЬ

• ЧОТИРИ

8 Полічи шкільне приладдя. Намалюй відповідну кількість точок на десятковій рамці та напиши число цифрою.

9 Намалюй 8 повітряних кульок.

9

Число і цифра

9

ДЕВ'ЯТЬ

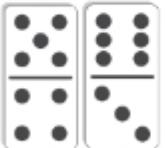
Порядковий номер
Дев'ятий (9-й)

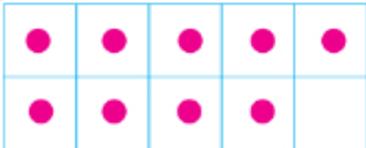
Пальці

Монети

Десяткова рамка

52

Числова пряма

попереднє число, наступне число

Доміно

Кількість об'єктів

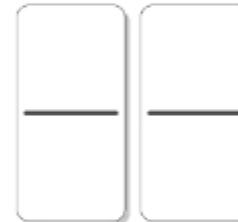
1 Потренуйся писати цифру 9.

2 Змоделюй цифру 9 з кубиків лего або інших матеріалів.

3 Змоделюй число 9 на доміно.

4 Розфарбуй стручок, у якому 9 горошин.

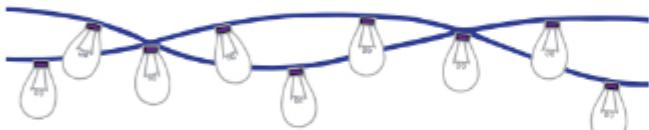

53

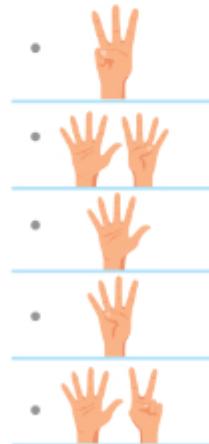
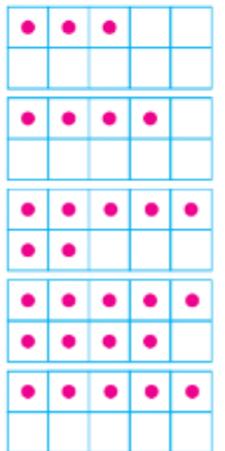
5 Розфарбуй число, яке є «сусідом» числа 9.

6 * Підсвіти 1-й і 9-й ліхтарики , 2-й і 8-й — , 3-й і 7-й — , 4 і 6 — , а п'ятий — .

7 Полічи точки в десяткових рамках і з'єднай їх із відповідною кількістю пальців.

54

8 Полічи іграшки. Намалюй відповідну кількість точок на доміно та напиши число цифрою.

9 Намалюй на хмаринці 9 крапельок.

55

10

Число

10

ДЕСЯТЬ

Порядковий номер
Десятий (10-й)

Пальці

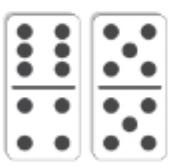
Числова пряма

Монети

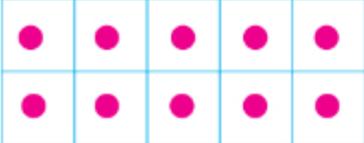
Доміно

Кількість об'єктів

Десяткова рамка

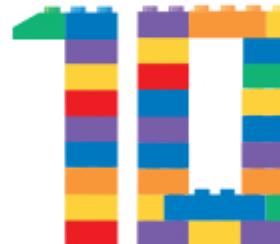

56

1 Потренуйся писати число 10.

2 Змоделюй число 10 з кубиків лего або інших матеріалів.

3 Змоделюй число 10 на доміно.

4 Розфарбуй метелика, у якого є 10 кружечків.

57

5 * Казкові звірятаки влаштували автоперегони.

Обведи правильну відповідь

Хто їде перший?

Пінгвін

Заєць

Жирафа

Хто сьомий?

Лев

Мавпа

Тигр

Хто їде за жирафою?

Тигр

Лев

Слон

Хто їде перед косулею?

Лев

Мавпа

Пес

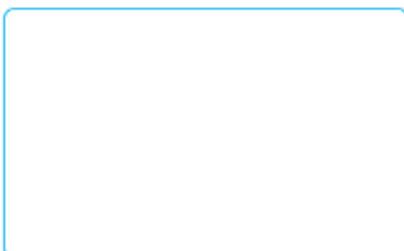
Хто останній?

Пес

Косуля

Коала

6 У Дениса є 10 листочків.
Намалюй цю кількість листочків.

ТЕСТ ЗА ТЕМОЮ

1 Познач ✓ назву числа 7.

ШІСТЬ

ЧОТИРИ

СІМ

2 Барсик любить гратися м'ячиками.
Познач ✓, скільки м'ячиків є у котика.

3

6

4

5

3 Познач ✓ число, яке є попереднім до числа 4.

1

3

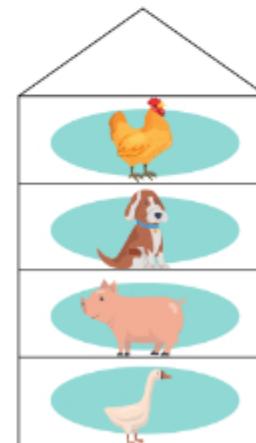

6

2

4 Познач ✓ номер поверху, на якому живе півник.

5 Познач ✓ модель числа 9.

6 Познач ✓ число, яке моделює десяткова рамка.

- 10 8 6 9
-

7 Познач ✓ число, яке моделює доміно.

- 6 5 10 7
-

8 Яна зібрала колекцію з 6 ляльок. Познач ✓ модель, яка показує кількість ляльок.

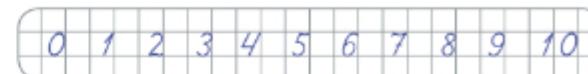

ОЦІНЮЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ

Результат 1.

Я вмію читати і писати числа в межах 10.

1 Познач ✓ число шість.

- 9 5 6 3

Результат 2.

Я вмію лічити об'єкти в межах 10.

2 Аліна зібрала мушлі. Полічи і познач ✓, скільки мушель зібрала дівчинка.

- 8 7 9 6

Результат 3.

Я можу визначити порядковий номер об'єкта в межах 10.

1-й 2-й 3-й 4-й

- 3 Розфарбуй 1-й бантик, — 5-й, а інші — на свій смак.

Результат 4.

Я розпізнаю моделі чисел у межах 10.

Моделі числа 5

- 4 Познач ✓ число, яке моделює десяткова рамка.

9 6 7 8

62

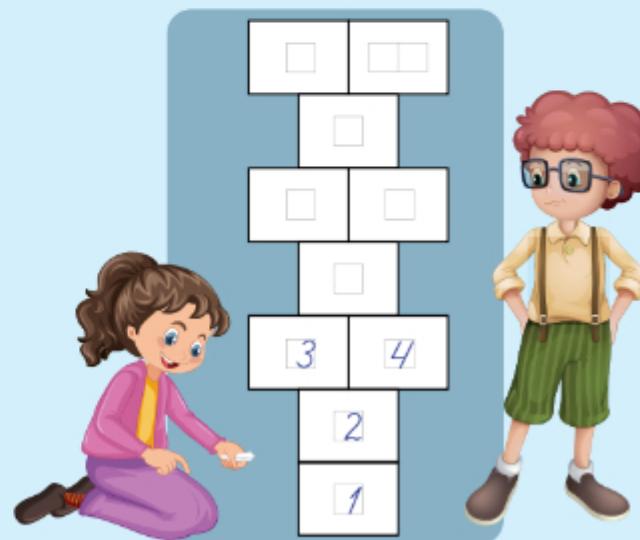
ЛІЧБА І ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 10

У цій темі ти навчишся:

- › лічити у прямому та зворотньому порядку в межах 10;
- › порівнювати числа у межах 10.

Математичний словник:

- › лічба у прямому порядку;
- › лічба у зворотньому порядку;
- › знак «більше»;
- › знак «менше».

63

ГРА «ДЕСЯТКОВА РАМКА»

Вам знадобляться:

Кількість гравців

- картки з десятковими рамками;
- картки з числами;
- картки з зображенням рук.

2

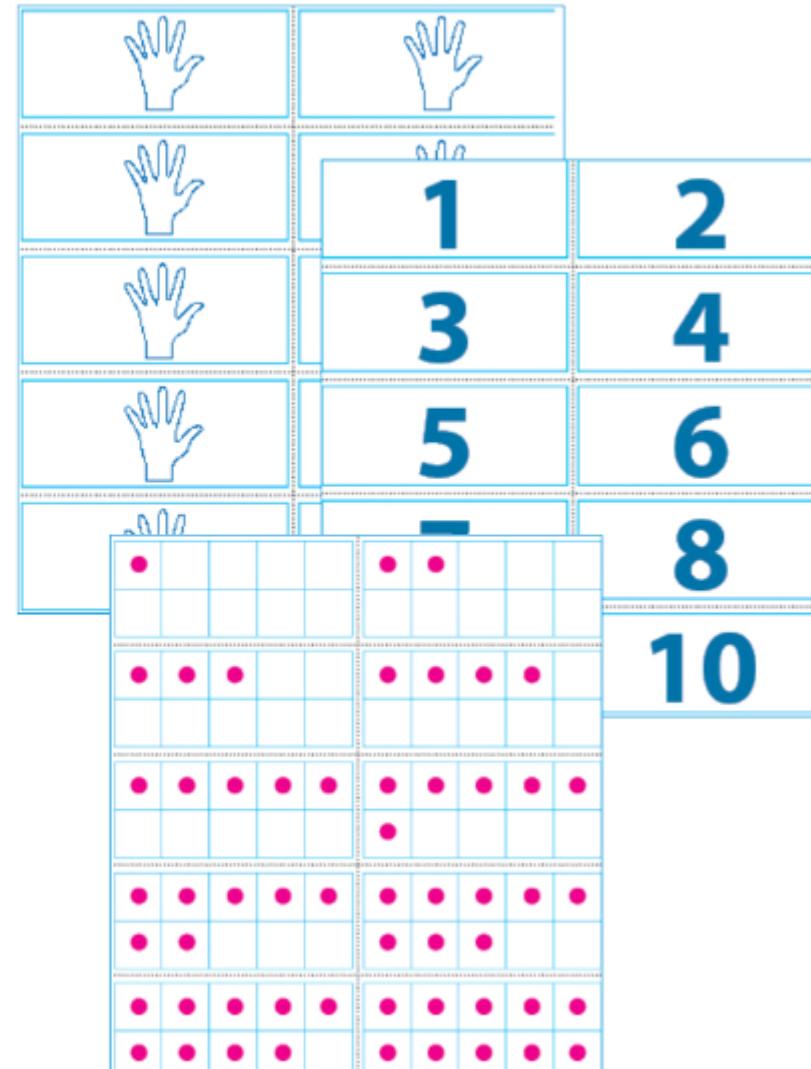
Як грати:

- 1 Перейдіть за QR-кодом чи за посиланням. Роздрукуйте й виріжте два комплекти карток:
- із десятковими рамками;
- із числами;
- із зображенням рук.

tiny.cc/6lf2vz
- 2 Розкладіть картки із десятковими рамками.
- 3 Перемішайте картки із числами і зображенням рук. Покладіть їх картинками вниз.
- 4 По черзі тягніть картки та кладіть числа на відповідні десяткові рамки. Якщо трапилася рука, ви маєте право зняти картку з числом у партнера/партнерки.
- 5 Переможе дитина, яка першою закриє усі свої десяткові рамки картками з числами.

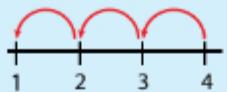
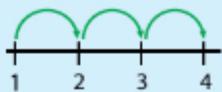

64

65

ЛІЧБА В МЕЖАХ 10

1, 2, 3, 4

4, 3, 2, 1

Тимофій лічить
у прямому порядку

Марта лічить
у зворотньому
порядку

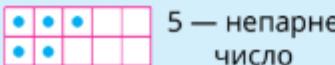
Числа бувають парними і
непарними. Число 4 парне, бо всі
точки в десятковій рамці мають
пару.

Число 5 непарне, бо одна точка не має пари.

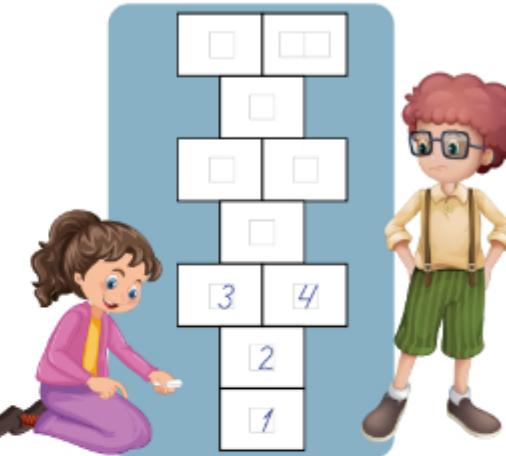

4 — парне
число

5 — непарне
число

- 1 Діти збираються грати в класики. Вони записали перші числа. Заповни всі інші віконця.

- 2 На шафах загубилися таблички з номерами. Пронумеруй
шафи й поєднай їх з відповідними ключами.

- 3** Напиши номера будинків. Пам'ятай, що з одного боку вулиці будинки мають нумерацію 1, 3, 5, ..., а з другого — 2, 4, 6, ...

- 4** Створіть свої будинки і зробіть з них аплікацію вулиці. Пронумеруйте будинки.

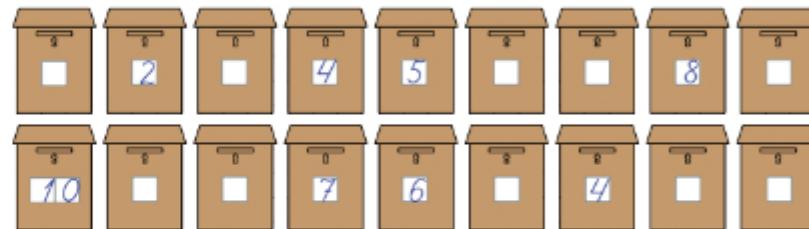

68

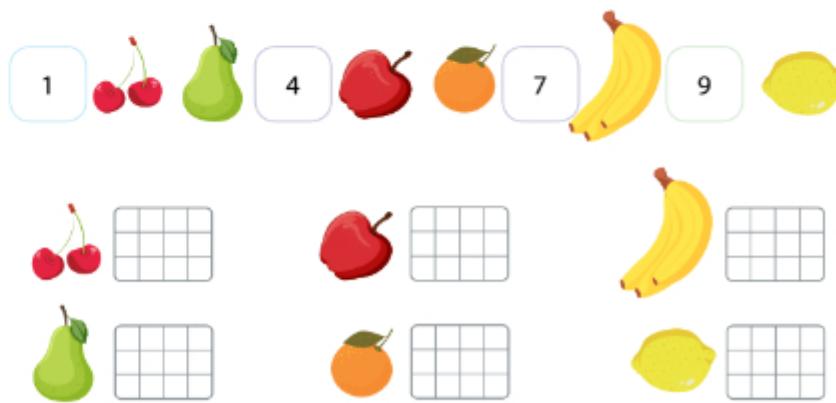
- 5** Напиши пропущені числа у зворотному порядку.

- 6** Напиши пропущені числа у кожній послідовності.

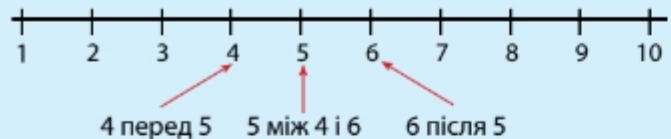

- 7** * Напиши числа, які заховалися за фруктами.

69

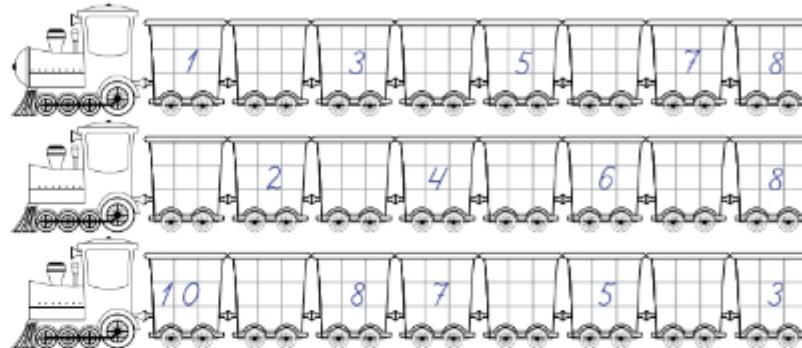
ПОРЯДОК ЧИСЕЛ: ПЕРЕД, МІЖ, ПІСЛЯ

- 1 Діти загубили числа, допоможи їх зібрати. Напиши числа, які йдуть перед і після кожного числа.

- 2 У поїздів стерлися номери деяких вагонів. Допоможи їх відновити. Запиши пропущені числа.

- 3 Ігор читає комікс. Він прочитав 7 сторінку і перегорнув на 9. Напиши, яку сторінку пропустив Ігор.
- 4 Галинка їде у поїзді. Її вагон розташований між 6 і 8 вагонами. Напиши номер цього вагону.
- 5 Улюблене число Лізи розташоване між 3 і 10, а також після 8. Напиши улюблене число Лізи.
- 6 * У парах загадайте числа від 1 до 10. Складіть задачу за зразком завдань 3, 4, або 5. З'ясуйте і запишіть числа одне одного.

ГРА «ЯКЕ ЧИСЛО БІЛЬШЕ?»

Вам знадобляться:

Кількість гравців

- 2 фішки;
- картки з числами від 1 до 10;
- ігрове поле.

2

Як грати:

- 1 Поставте свої фішки на СТАРТ.
- 2 Покладіть картки числами вниз.
- 3 Візьміть по одній картці і покладіть їх на числову пряму.
- 4 Чи є число більше, той або та робить хід на таку ж кількість кроків.
- 5 Знову перемішайте картки й покладіть їх числами вниз.
- 6 Гра закінчується, коли ви обоє досягнете фінішу.

72

73

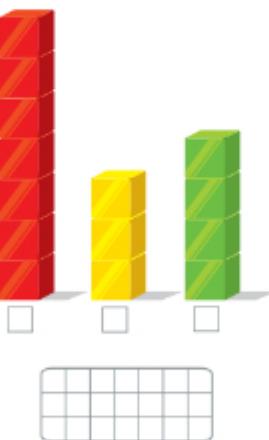
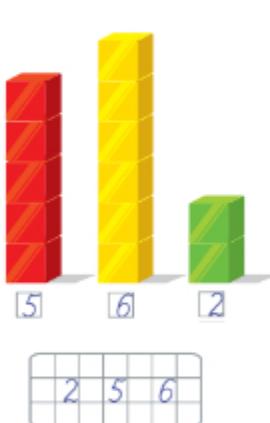
ПОРІВНЯННЯ ТРЬОХ ЧИСЕЛ В МЕЖАХ 10

Найменше

Найбільше

- 1** Полічи кубики. Напиши числа від найменшого до найбільшого.

- 2** В Ігора є 8 цукерок, у Лесі — 3, а у Назара — 10. Познач ✓ послідовність, яка відображає кількість цукерок від найменшої до найбільшої.

- 8, 10, 3 3, 10, 8 3, 8, 10 8, 3, 10

74

- 3** Змоделюй задані числа за допомогою кубиків. Запиши числа від найменшого до найбільшого.

3, 1, 2

A 3x5 grid of empty boxes for drawing.

5,7,3

A 4x4 grid of 16 small squares, intended for students to draw their answers on.

8,4,0

A rectangular frame consisting of a 3x5 grid of small squares, designed for handwriting practice or filling in information.

3, 10, 6

A 3x5 grid of empty boxes for writing.

9, 4, 2

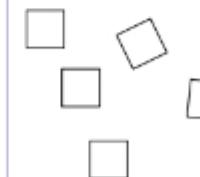
A rectangular grid consisting of four rows and five columns of small squares, designed for drawing or writing practice.

7,4,8

1

- 4 Мілана використала для будівництва вежі 5 кубиків, Євген — 10, а Злата — 4. Намалюй кубики кожній дитині і обведи ім'я дитини, яка використала найбільше кубиків.

Мідана

Евгений

Евген

Злата

Злата

- 5 Обери три числа, які більші за 1. Запиши ці числа від найменшого до найбільшого.

ши
о.

ЗНАКИ <, >, =

знак більше

=

знак дорівнює

знак менше

2 > 1

2 більше, ніж 1

1 = 1

1 дорівнює 1

1 < 2

1 менше, ніж 2

3 Порівняй кількість об'єктів й обведи правильний знак.

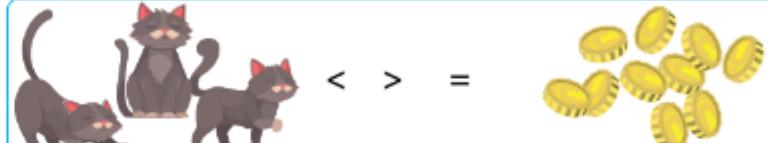

<

>

=

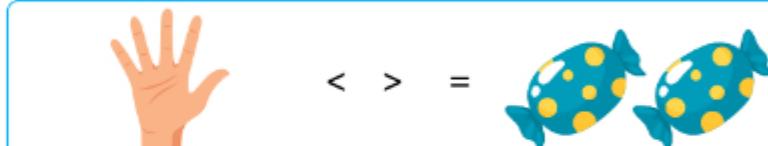

<

>

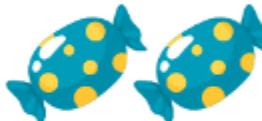

=

<

>

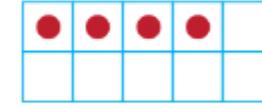

=

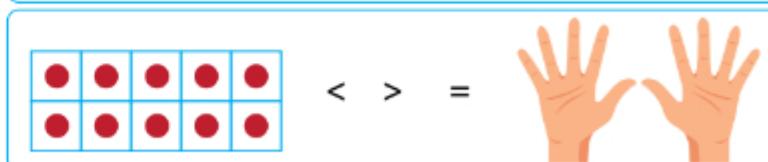

<

>

=

<

>

=

<

>

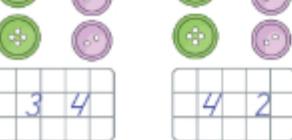
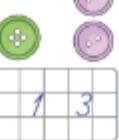
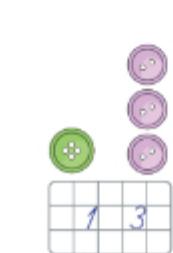
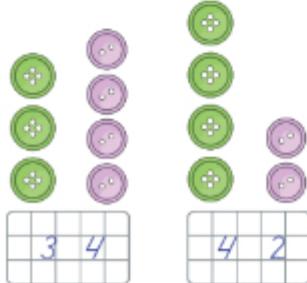
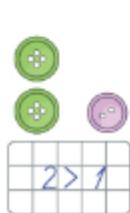
=

1 Установи відповідність.

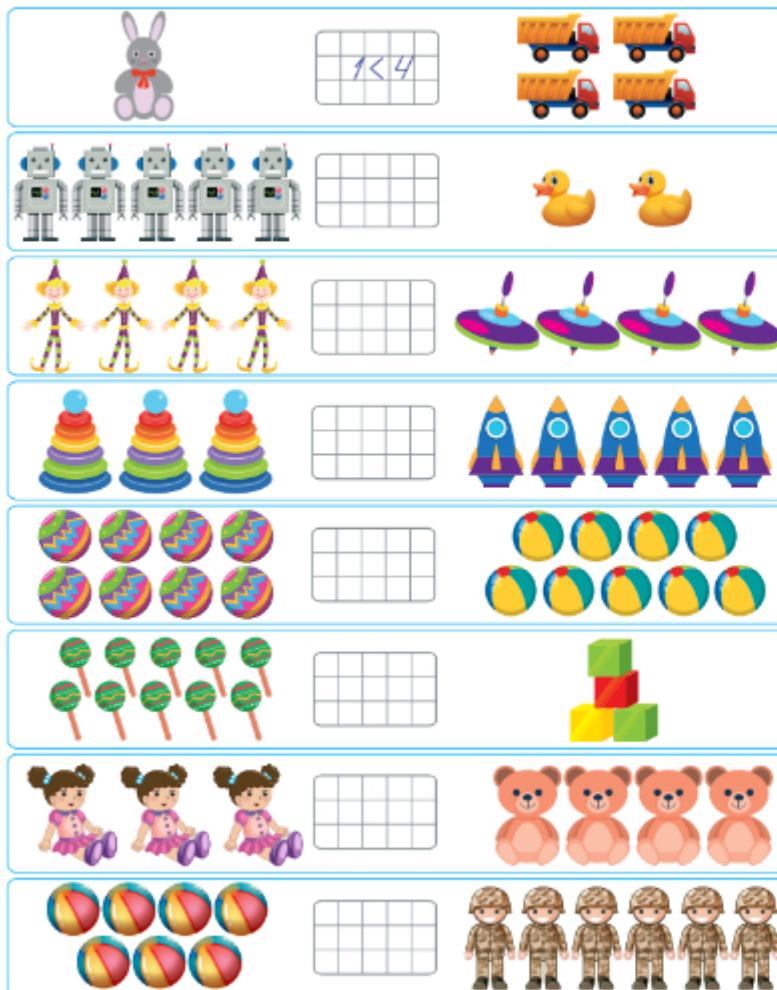
- < •
- > •
- = •

- Дорівнює
- Більше
- Менше

2 Порівняй числа. Напиши знак <, >, =.

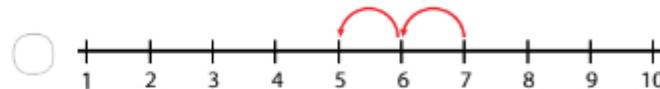
- 4 Полічи і запиши кількість об'єктів. Порівняй, яких об'єктів <, > або =.

78

ТЕСТ ЗА ТЕМОЮ

- 1 Познач ✓ модель лічби у зворотньому порядку.

- 2 Познач ✓ послідовність чисел від найменшого до найбільшого.

7, 9, 4 9, 7, 4 9, 4, 7 4, 7, 9

- 3 Познач ✓ послідовність чисел від найбільшого до найменшого.

5, 2, 8 8, 5, 2 8, 2, 5 5, 8, 2

- 4 Марк зібрав яблука. Кількість яблук між 8 і 10. Познач ✓ скільки яблук зібрав Марк.

3 7 9 6

79

5 Познач ✓ число, яке розташоване після 8.

- 7
- 5
- 9
- 6

6 Познач ✓ число, яке розташоване перед 7.

- 9
- 8
- 6
- 10

7 Познач ✓ число, щоб запис був правильний.

$$\boxed{4 >}$$

$$\boxed{7 <}$$

- 3
- 7
- 6
- 8

- 6
- 4
- 3
- 9

8 Познач ✓ число, щоб запис був правильний.

$7 > 9$

$7 < 9$

$7 = 9$

80

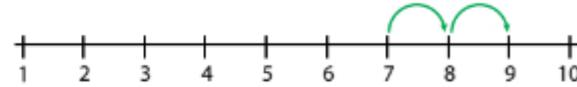
ОЦІНЮЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ

Результат 1.

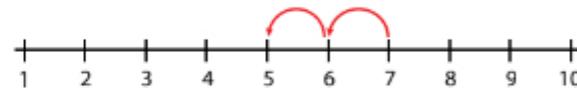

Я вмію лічити у прямому і зворотньому порядку.

Лічба у прямому порядку

Лічба у зворотньому порядку

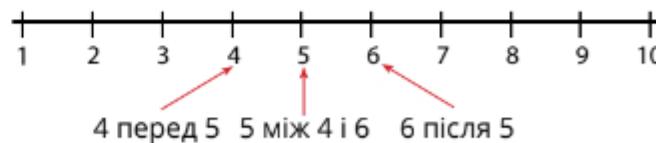
1 Кіра лічить у зворотньому порядку. Вона долічила до 8. Познач ✓, яке наступне число назве Кіра.

- 9
- 6
- 10
- 7

Результат 2.

Я вмію визначати місце числа відносно іншого у межах 10.

2 Руслана йде до кінотеатру. Її місце розташоване між 3 і 5. Напиши номер місця Руслани.

81

Результат 3.

Я вмію встановлювати послідовність чисел від найменшого до найбільшого.

Найменше число

Найбільше число

4

6

7

- 3 Запиши числа 8, 3, 6 від найменшого до найбільшого.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Результат 4.

Я вмію порівнювати числа в межах 10.

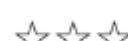
4 більше, ніж 2
 $4 > 2$

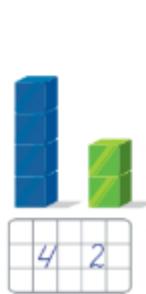
4 дорівнює 4
 $4 = 4$

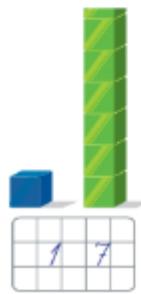
2 менше, ніж 4
 $2 < 4$

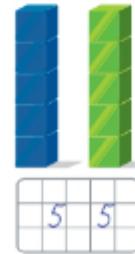
- 4 Порівняй числа. Напиши знак $<$, $>$, $=$.

4 2

1 7

5 5

82

ДІЯ ДОДАВАННЯ

У цій темі ти навчишся:

- › додавати за допомогою різних моделей;
- › розв'язувати задачі на додавання.

Математичний словник:

- › додавання;
- › плюс;
- › дорівнює;
- › вираз, значення виразу;
- › рівність;
- › ключові слова.

$$4 + 3 = 7$$

83

ГРА «ДОДАВАННЯ З КУБИКАМИ»

Вам знадобляться:

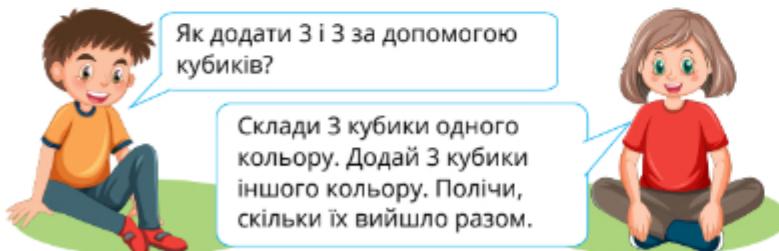
Кількість гравців

- 2 фішки;
- по 5 кубиків двох різних кольорів;
- по 5 карток тих самих кольорів, що й кубики, з числами від 1 до 5.

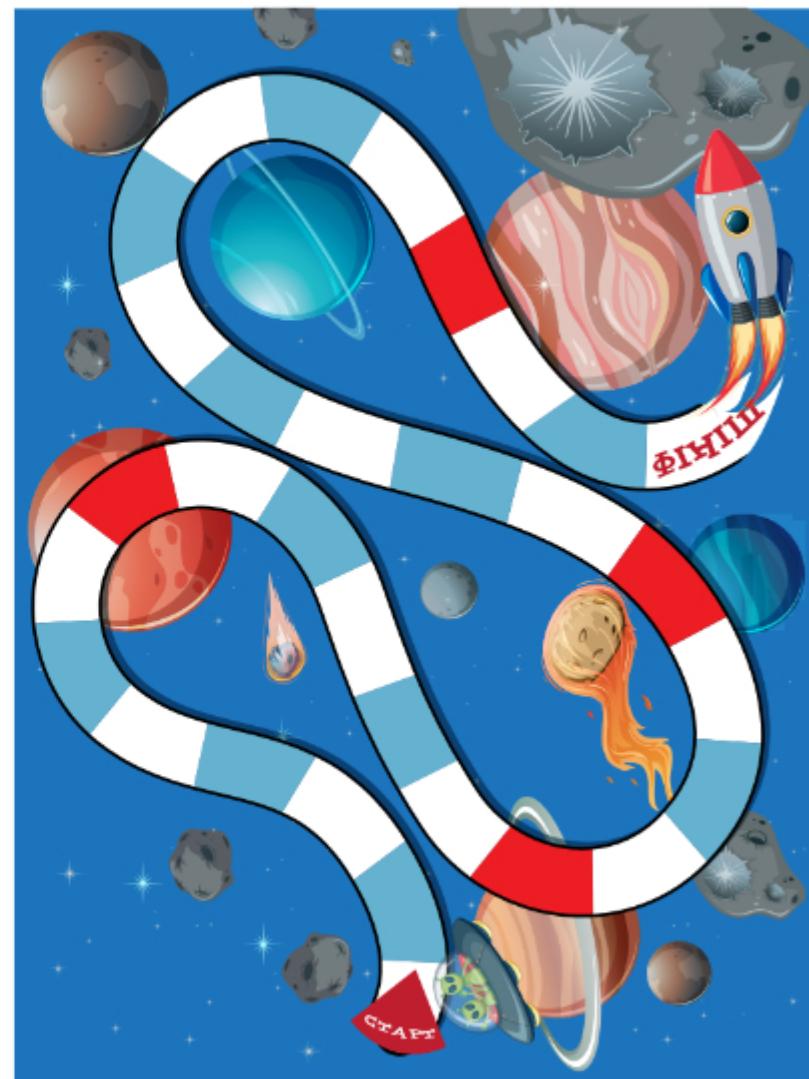
2

Як грати:

- 1 Поставте фішки на Старт і покладіть картки числами вниз. Домовтеся, хто грає першим/першою.
- 2 Візьми дві картки різного кольору і таку кількість кубиків, як числа на них.
- 3 Використай кубики для додавання.
- 4 Перестав фішку на відповідну кількість клітинок.
- 5 Передай хід.
- 6 Гра закінчиться, коли ви обоє досягнете Фінішу.

84

85

ДОДАВАННЯ З МАЛЮНКАМИ

Щоб додати, наприклад 4 і 2, почни малювати. Намалюй 4 кульки. Домалюй ще 2. Полічи, скільки їх буде разом.

Разом 6 кульок

ЗАПИС ДІЇ ДОДАВАННЯ

Запис дії додавання — це

$$\begin{array}{c} \text{1} \\ + \\ \text{3} \end{array} = \begin{array}{c} 4 \end{array}$$

«+» означає додати.
Ми кажемо «ДОДАТИ»
або «ПЛЮС».

«=» означає дорівнює.
Ми кажемо «ДОРІВНЮЄ»
або «РАЗОМ».

1 Розфарбуй кульки, щоб показати, як ти міркуєш.

До 3 додати 1 дорівнює

4

До 4 додати 3 дорівнює

4

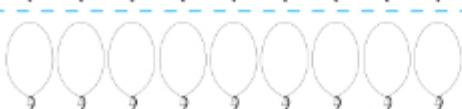
До 4 додати 4 дорівнює

4

До 5 додати 4 дорівнює

5

1 Розфарбуй запис: шість плюс два дорівнює вісім.

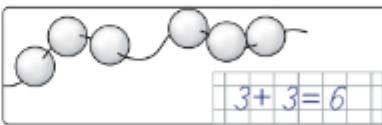
$$2 + 6 = 8$$

$$4 + 2 = 6$$

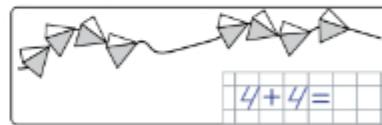
$$6 + 2 = 8$$

$$6 + 3 = 9$$

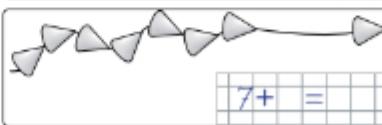
2 За допомогою малюнків запиши пропущені числа.

$$3 + \underline{\hspace{1cm}} = 6$$

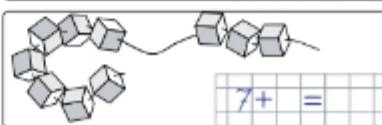
$$4 + \underline{\hspace{1cm}} =$$

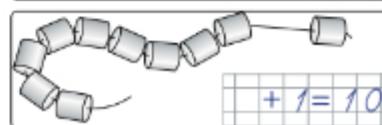
$$\underline{\hspace{1cm}} + =$$

$$\underline{\hspace{1cm}} + =$$

$$7 + \underline{\hspace{1cm}} =$$

$$\underline{\hspace{1cm}} + 1 = 10$$

ДОДАВАННЯ У РЯДОК І СТОВПЧИК

Запис, який містить знак «=», називають рівністю.
При додаванні у стовпчик знак «=» замінюють рискою.

Запис дії
додавання
у рядок

$$4 + 4 = 8$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ + 4 \\ \hline 8 \end{array}$$

Запис дії
додавання
у стовпчик

1 Запиши дії додавання у рядок і стовпчик.

$$\begin{array}{r} 4+1=5 \\ +1 \\ \hline 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3+2=5 \\ +2 \\ \hline 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5+1=6 \\ +1 \\ \hline 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2+3=5 \\ +3 \\ \hline 5 \end{array}$$

2 За малюнками
запиши рівності
у рядок.

$$2+1=3$$

3

3 Запиши дії додавання
у рядок і стовпчик.

4

5

6

7

ДОДАВАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ РІЗНИХ МОДЕЛЕЙ

1 За допомогою кубиків запиши і прочитай рівності.

$$2 + 1 = 3$$

$$+ 2 =$$

$$3 + =$$

$$+ = 6$$

$$4 + =$$

$$+ =$$

2 За допомогою пальців запиши і прочитай рівності.

$$1 + 2 = 3$$

$$+ 2 =$$

$$3 + =$$

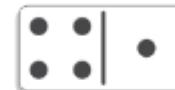

$$+ =$$

3 За допомогою доміно запиши і прочитай рівності.

$$0 + 5 = 5$$

$$4 + =$$

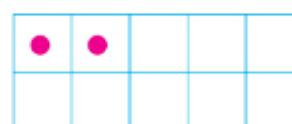

$$+ 3 =$$

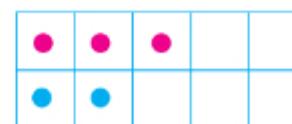

$$+ =$$

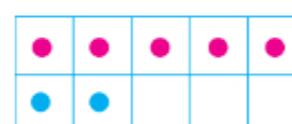
4 За допомогою десяткової рамки запиши і прочитай рівності.

$$2 + 0 = 2$$

$$4 + =$$

$$+ 3 =$$

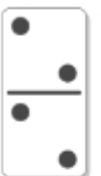

$$+ =$$

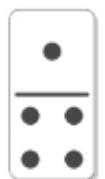
5 Зроби запис дії додавання у стовпчик.

$$\begin{array}{r} + 1 \\ \hline 2 \\ 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 2 \\ \hline 3 \\ 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 2 \\ \hline 4 \\ 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 4 \\ \hline 6 \\ 7 \end{array}$$

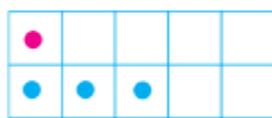
$$\begin{array}{r} + 3 \\ \hline 5 \\ 6 \end{array}$$

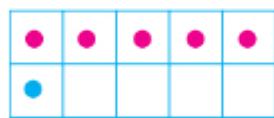
$$\begin{array}{r} + 6 \\ \hline 9 \\ 10 \end{array}$$

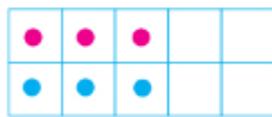
$$\begin{array}{r} + 6 \\ \hline 10 \\ 11 \end{array}$$

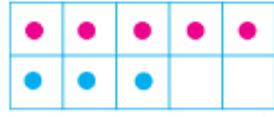
$$\begin{array}{r} + 1 \\ \hline 3 \\ 4 \end{array}$$

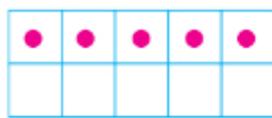
$$\begin{array}{r} + 1 \\ \hline 3 \\ 4 \end{array}$$

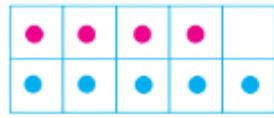
$$\begin{array}{r} + 3 \\ \hline 6 \\ 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 8 \\ \hline 12 \\ 13 \end{array}$$

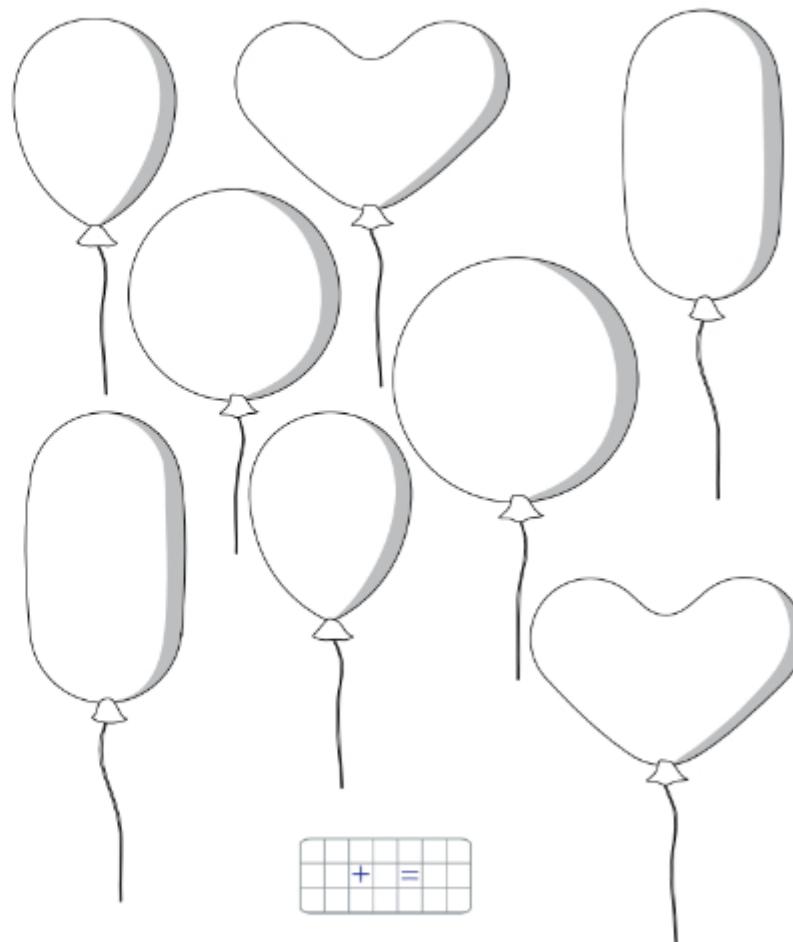

$$\begin{array}{r} + 5 \\ \hline 9 \\ 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 9 \\ \hline 14 \\ 15 \end{array}$$

6 Зафарбуй кожну кульку блакитним або жовтим кольором.
Полічи кульки однакового кольору і склади за малюнком рівність на додавання.

РОЗПІЗНАВАННЯ РІВНОСТЕЙ НА ДОДАВАННЯ

1 Зафарбуй рівність, яка відповідає малюнку.

$4 + 1 = 5$

$5 + 2 = 7$

$2 + 1 = 3$

$3 + 1 = 4$

$5 + 1 = 6$

$2 + 5 = 7$

2 Обведи модель додавання, яка відповідає рівності.

$3 + 3 = 6$

$4 + 3 = 7$

$5 + 3 = 8$

$6 + 3 = 9$

$3 + 2 = 5$

$4 + 2 = 6$

3 З'єднай малюнок з відповідною рівністю.

- $4 + 1 = 5$

- $1 + 4 = 5$

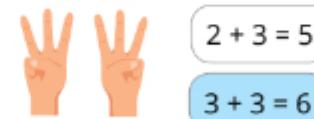

- $2 + 2 = 4$

- $3 + 2 = 5$

4 Зафарбуй рівності, які зображені на малюнках.

$2 + 3 = 5$

$3 + 3 = 6$

$3 + 5 = 8$

$4 + 5 = 9$

$4 + 3 = 7$

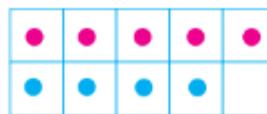
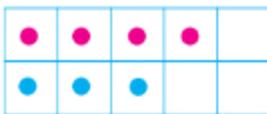
$4 + 4 = 8$

$2 + 3 = 5$

$3 + 3 = 6$

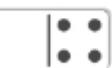
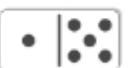
- 5 Обведи рамку, яка відповідає рівності $5 + 2 = 7$.

- 6 * Зобрази на десятковій рамці рівності: $2 + 3 = 5$, $7 + 1 = 8$.

- 7 * З'єднай кісточки доміно з відповідними рівностями.

$0 + 3 = 3$

$1 + 5 = 6$

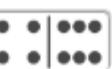
$2 + 2 = 4$

$2 + 3 = 5$

$1 + 2 = 3$

$4 + 6 = 10$

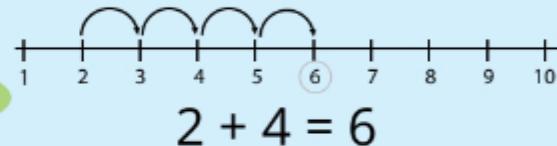
ДОДАВАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ЧИСЛОВОЇ ПРЯМОЇ

Позначаємо на числовій прямій перше число. Далі починаємо лічити до другого числа і відкладати праворуч стрілочки.

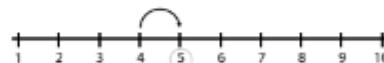

Малюємо і лічимо стрілочки: 1, 2, 3, 4.

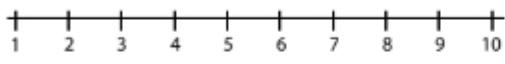
$2 + 4 = ?$

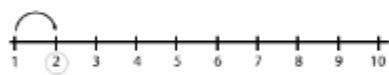
- 1 Обведи малюнок, який відповідає дії додавання на числовій прямій.

2 Зобрази на числовій прямій дію додавання відповідно до малюнків.

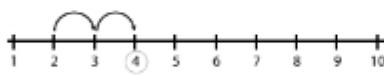

3 Зафарбуй рівність, яка зображена на числовій прямій.

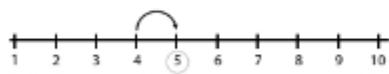
$1 + 1 = 2$

$1 + 2 = 3$

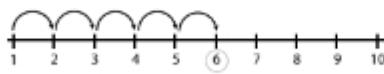
$2 + 2 = 4$

$2 + 4 = 6$

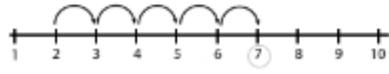
$4 + 5 = 9$

$4 + 1 = 5$

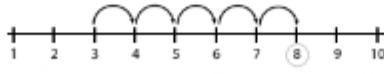
$1 + 5 = 6$

$1 + 4 = 5$

$2 + 5 = 7$

$2 + 3 = 5$

$3 + 2 = 5$

$3 + 5 = 8$

4 За допомогою числової прямої запиши рівності.

$8 + 1 = 9$

$+ 3 =$

$3 + =$

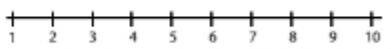
$=$

5 Знайди значення виразів за допомогою числової прямої. Запиши рівності на клітинках.

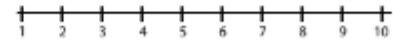
$1 + 3 = ?$

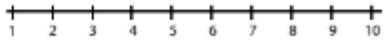
$3 + 4 = ?$

$2 + 2 = ?$

$5 + 3 = ?$

РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ НА ДОДАВАННЯ

Читуючи задачу на додавання, шукай ключові слова, які підкажуть, що потрібно робити.

КЛЮЧОВІ СЛОВА ДЛЯ ДІЇ ДОДАВАННЯ:
додалося, ще, і, разом, всього.

- 1 Розв'яжи задачі і підкрасли ключові слова, які підказали, що потрібно робити.

На березі було 3 черепахи.

Припливло ще 3 черепахи.

Скільки всього черепах стало на березі?

$$3 + 3 = \boxed{6}$$

В акваріумі було 2 рибки.

До них приїдналося ще 5 рибок.

Скільки всього рибок тепер в акваріумі?

$$\boxed{2} + \boxed{5} = \boxed{7}$$

100

- 2 Підкрасли ключові слова, які підкажуть, що потрібно робити. Розв'яжи задачі.

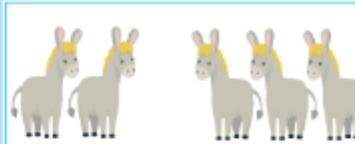
На подвір'ї було 4 курки. Потім до них приєдналася ще 1 курка. Скільки курей стало разом?

$$\boxed{4} + \boxed{1} = \boxed{5}$$

Відповідь: 5 курей.

На фермі було 2 віслюка. Потім до них привели ще 3 віслюка. Скільки віслюків стало разом?

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

Відповідь: 5 віслюків.

Вранці вилупилося 2 курчат. В обід вилупилося ще 1 курча. Скільки курчат стало разом?

$$\boxed{2} + \boxed{1} = \boxed{3}$$

Відповідь: 3 курчат.

На лузі паслася 1 корова. Пастух привів ще 3 корови. Скільки корів стало разом?

$$\boxed{1} + \boxed{3} = \boxed{4}$$

Відповідь: 4 корови.

101

- 3** Познач малюнок, який відповідає умові задачі. Розв'яжи задачу.

На годівниці сидить 4 горобці і 3 синички. Скільки всього птахів сидить на годівниці?

$$4 + 3 = 7$$

Відповідь: птахів.

Боня привела 5 білих цуценят і 2 плямистих. Скільки всього цуценят у Boni?

$$\square + \square = \square$$

Відповідь: цуценят.

- 4** * Об'єднайтесь в пари. Усно складіть задачі за малюнками і розв'яжіть їх.

4 мавпочки сиділи під деревом. До них прибігла ще 1 мавпочка. Скільки мавпочок стало разом?

$$4 + 1 = 5$$

Відповідь: мавпочок.

$$\square + \square = \square$$

Відповідь: морських коників.

$$\square + \square = \square$$

Відповідь: кенгуру.

ТЕСТ ЗА ТЕМОЮ

1 Розфарбуй рівність: два плюс сім дорівнюює дев'ять.

$$2 + 4 = 6$$

$$2 + 6 = 8$$

$$9 + 1 = 10$$

$$2 + 7 = 9$$

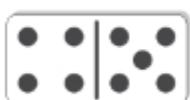
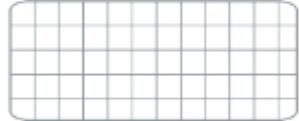
2 Запиши вирази і знайди їх значення.

$$\begin{array}{r} 2 + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 1 = \\ \hline \end{array}$$

3 Запиши дії додавання у рядок і стовпчик.

4 Познач рівність, яка відповідає малюнку.

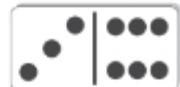
$1 + 3 = 4$

$2 + 4 = 6$

$3 + 4 = 7$

$4 + 4 = 8$

5 Обведи моделі, які показують рівність $2 + 3 = 5$.

6 Познач малюнок, який відповідає числовій прямій.

7 У Христини 4 машинки. Андрій дав ще 2 робота. Скільки всього іграшок стало у Христини? Обведи відповідну рівність.

$$5 + 3 = 8$$

$$4 + 3 = 7$$

$$9 + 1 = 10$$

$$4 + 2 = 6$$

ОЦІНЮЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ

Результат 1.

Я вмію додавати за допомогою малюнків.

$$4 + 3 = 7$$

1 З'єднай малюнки з відповідними рівностями.

•

$$4 + 1 = 5$$

•

$$2 + 3 = 5$$

Результат 2.

Я вмію додавати за допомогою різних моделей.

$$2 + 1 = 3$$

2 Зафарбуй правильну відповідь дій на додавання.

$$\begin{array}{c} + \\ \text{ } \end{array}$$

$$106$$

$$\begin{array}{c} + \\ \text{ } \end{array}$$

$$9$$

$$6$$

$$7$$

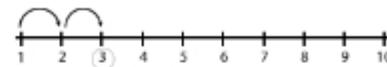
$$10$$

Результат 3.

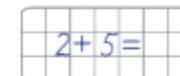
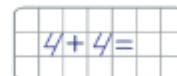

Я вмію додавати за допомогою чисової прямої.

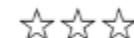
$$1 + 2 = 3$$

3 Знайди значення виразів за допомогою чисової прямої.

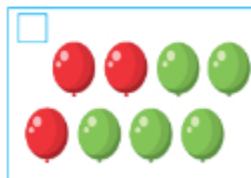
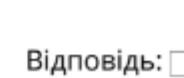

Результат 4.

Я можу розпізнавати задачі на додавання за допомогою ключових слів: було, додалося, і, ще, стало, разом тощо.

4 Познач малюнок, який відповідає умові задачі. Андрій надув 3 червоні кульки і 5 зелених. Скільки всього кульок надув Андрій? Розв'яжи задачу.

Відповідь: кульок.

ПРАКТИКУМ ДОДАВАННЯ В МЕЖАХ 10

У цій темі ти навчишся:

- › розпізнавати компоненти рівностей на додавання;
- › шукати помилки у рівностях на додавання;
- › знаходити частину цілого;
- › утворювати числа за допомогою додавання;
- › додавати три числа.

Математичний словник:

- › доданок;
- › сума;
- › переставний закон додавання.

8

1	7
2	6
3	5
4	4
5	3
6	2
7	1

$$\begin{array}{l} \bullet \text{---} \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \quad 1 + 7 \\ \bullet \bullet \text{---} \bullet \bullet \bullet \bullet \quad 2 + 6 \\ \bullet \bullet \bullet \text{---} \bullet \bullet \bullet \quad 3 + 5 \\ \bullet \bullet \bullet \bullet \text{---} \bullet \bullet \quad 4 + 4 \\ \bullet \bullet \bullet \bullet \text{---} \bullet \bullet \quad 5 + 3 \\ \bullet \bullet \bullet \bullet \text{---} \bullet \bullet \quad 6 + 2 \\ \bullet \bullet \bullet \bullet \text{---} \bullet \bullet \quad 7 + 1 \end{array}$$

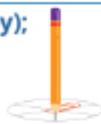
108

ГРА «СКІЛЬКИ КОТІВ І СОБАК?»

Вам знадобляться:

- 20 фішок (по 10 різного кольору);
- папір для записів;
- 2 скріпки для паперу;
- 2 олівця (для вовчків).

Кількість гравців

2

Як грати:

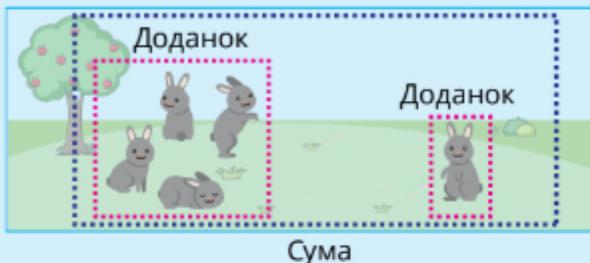
- 1 Покрутіть вовчок 1. Покладіть стільки ж фішок на зону собак.
- 2 Покрутіть вовчок 2. Покладіть стільки ж фішок на зону котів. На аркуші паперу запишіть вираз додавання, щоб порахувати загальну кількість котів і собак.
- 3 Продовжуйте грати, доки обоє напишете по чотири рівності на додавання.

109

КОМПОНЕНТИ РІВНОСТЕЙ НА ДОДАВАННЯ

У кожній рівності на додавання є доданок і сумма.

$$4 \quad + \quad 1 \quad = \quad 5$$

Доданок Доданок Сума

Доданок Доданок
Сума

$$\begin{array}{r} 4 \\ + 1 \\ \hline 5 \end{array}$$

1 Обведи доданки.

$$\bigcirc + \bigcirc = 5$$

$$2 + 7 = 9$$

$$\begin{array}{r} + 2 \\ 2 \\ \hline 4 \end{array}$$

2 Обведи суму.

$$\begin{array}{r} + 1 \\ 2 \\ \hline \bigcirc \end{array} \quad \begin{array}{r} + 5 \\ 2 \\ \hline 7 \end{array}$$

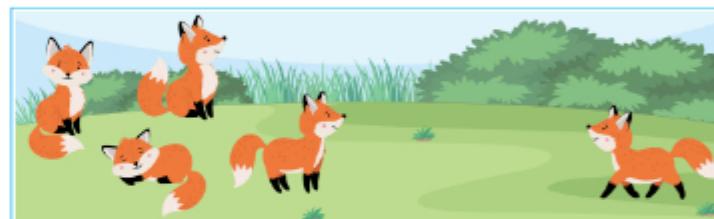
$$4 + 5 = 9$$

$$2 + 4 = 6$$

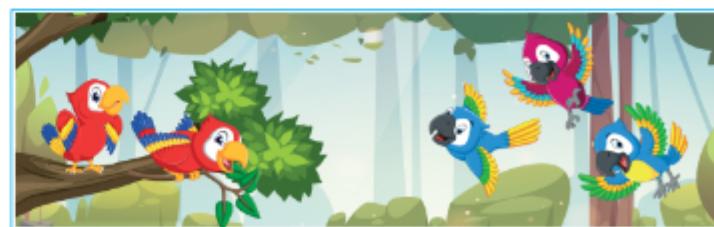
3 За зразком склади рівності за малюнками. Обведи доданки у кожній рівності.

3	+	1	=	4
---	---	---	---	---

3	+	2	=	5
---	---	---	---	---

4	+	2	=	6
---	---	---	---	---

ПЕРЕСТАВНИЙ ЗАКОН ДОДАВАННЯ

Від перестановки доданків сума не змінюється.

$$\begin{array}{l} 4 \text{ і } 2 \in 6 \\ \text{---} \\ 2 \text{ і } 4 \in 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 + 2 = 6 \\ 2 + 4 = 6 \\ \hline = 6 \end{array}$$

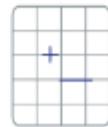
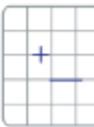
$$\begin{array}{r} + 4 \\ 2 \\ \hline = 6 \end{array}$$

Отже, вирази $4 + 2$ та $2 + 4$ мають однакове значення — 6.

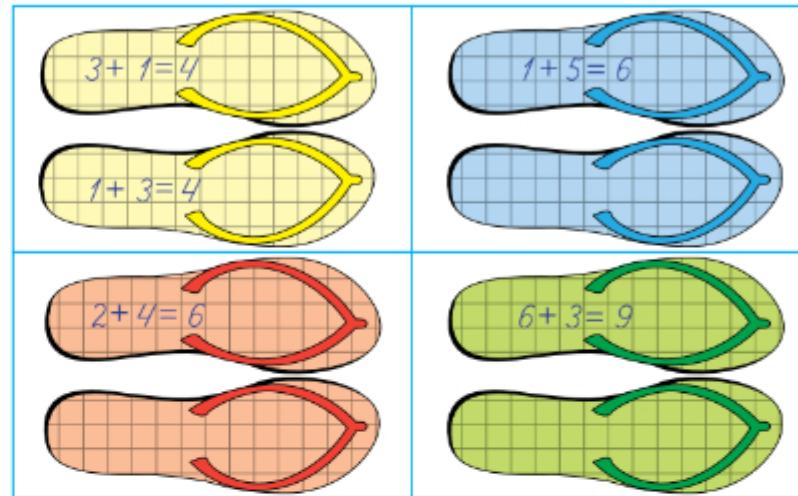
- 1** Зафарбуй кубики, щоб змінити порядок доданків. Запиши та прочитай рівності.

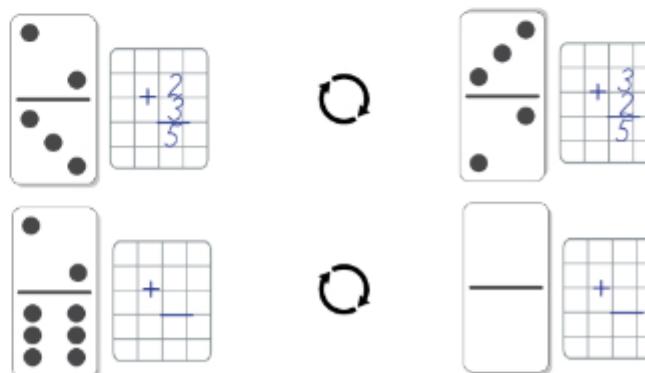
$$3 + 4 = 7$$

- 2** Запиши рівності застосовуючи переставний закон додавання.

- 3** Використай переставний закон додавання, щоб створити інші рівності. Змоделюй ці рівності на доміно.

ПОШУК ПОМИЛОК У РІВНОСТЯХ НА ДОДАВАННЯ

$$3 + 4 = 7$$

Правильна або
істинна рівність

$$3 + 4 = 5$$

Неправильна або
хибна рівність

- 1 Зафарбуй усі правильні рівності.

$$1 + 3 = 4$$

$$1 + 2 = 5$$

$$2 + 3 = 5$$

$$3 + 3 = 6$$

- 2 Зафарбуй усі рівності з помилками.

$$3 + 1 = 0$$

$$1 + 1 = 2$$

$$4 + 4 = 6$$

$$1 + 8 = 7$$

- 3 Виправ помилки у рівностях.

$1 + 2 = 3$
$5 + 2 = 6$
$3 + 1 = 5$
$2 + 2 = 7$

- 4 Зафарбуй всі листочки, на яких значення виразів дорівнює зображеному праворуч числу.

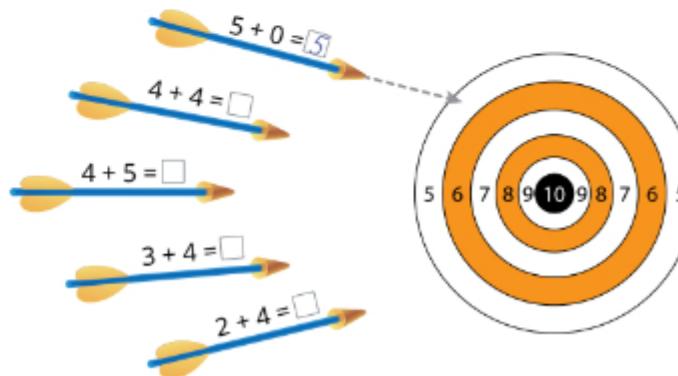
$$2 + 0 \quad 0 + 2 \quad 1 + 0 \quad 0 + 1 = 1$$

$$4 + 2 \quad 0 + 5 \quad 2 + 3 \quad 5 + 0 = 5$$

$$0 + 6 \quad 5 + 1 \quad 1 + 3 \quad 3 + 4 = 6$$

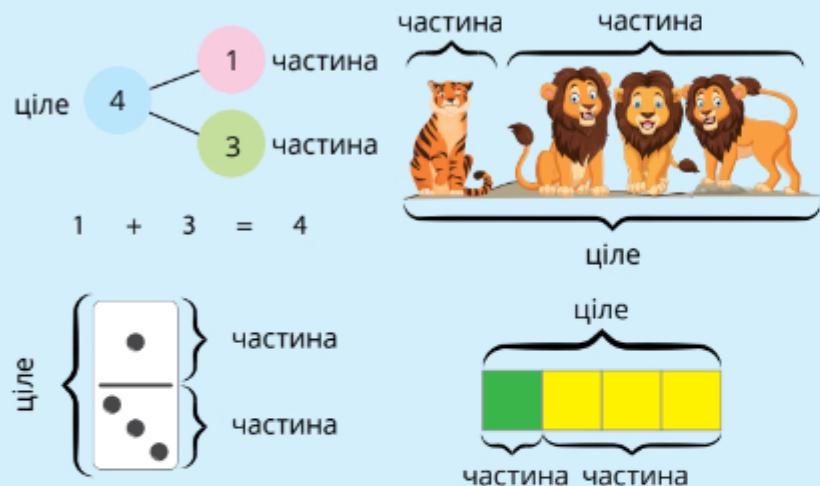
$$4 + 4 \quad 5 + 3 \quad 7 + 1 \quad 1 + 0 = 8$$

- 5 Обчисли значення виразів і з'єднай дротики з тими кільцями на мішенні, в які вони влучать.

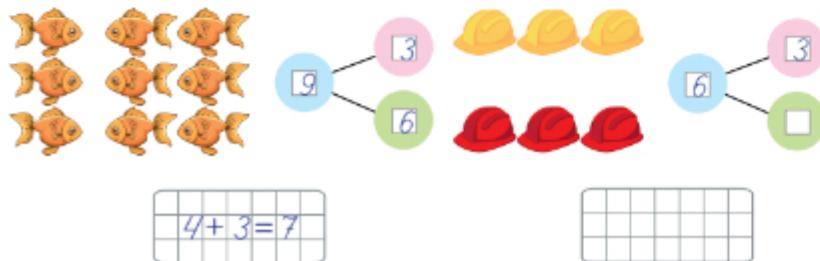

ДОДАВАННЯ, ЯК ЗНАХОДЖЕННЯ ЦІЛОГО

На малюнку 1 тигр та 3 леви. Разом — 4 великі тварини.

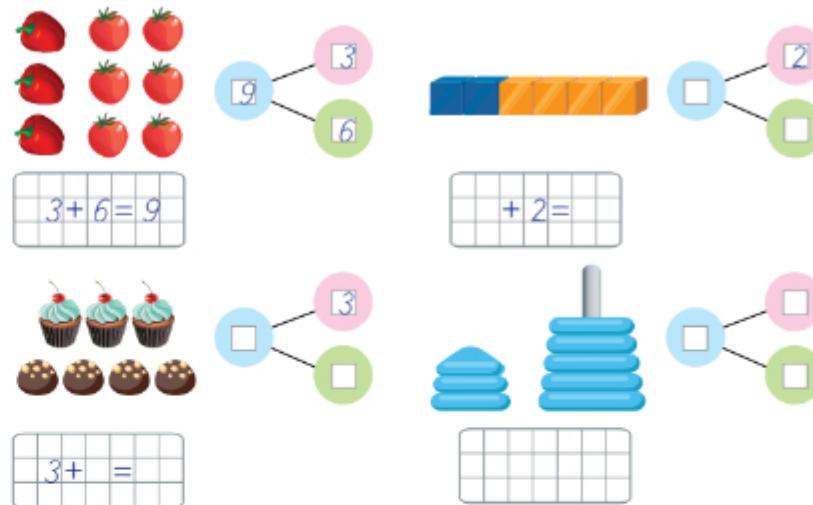

1 Склади ціле із заданих частин. Запиши рівності.

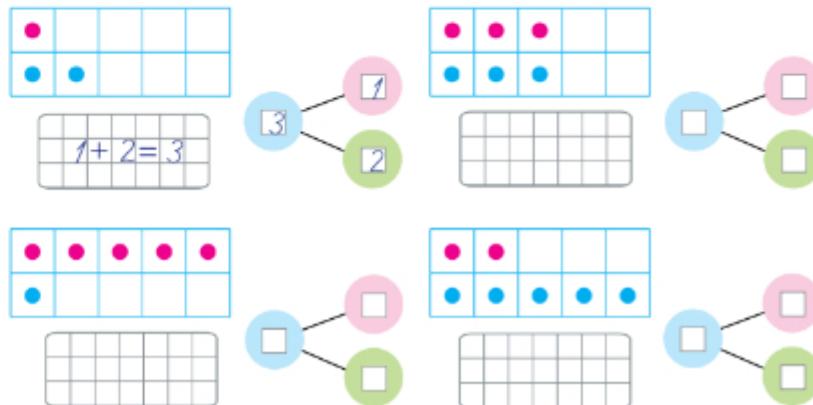

116

2 За малюнками створи моделі і запиши рівності.

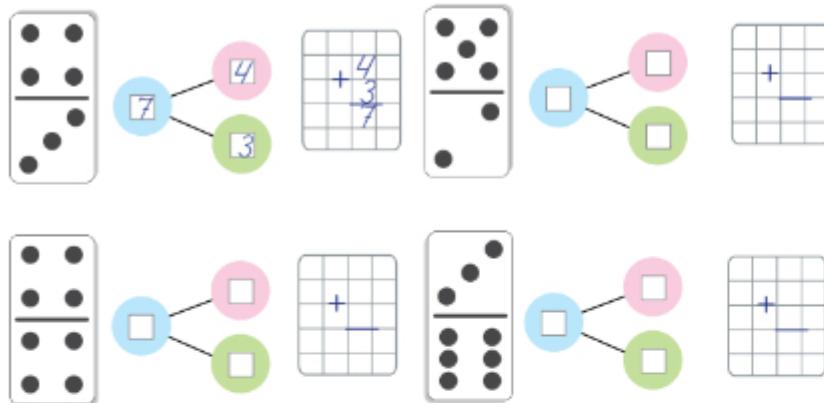

3 Створи моделі та склади рівності за десятковими рамками.

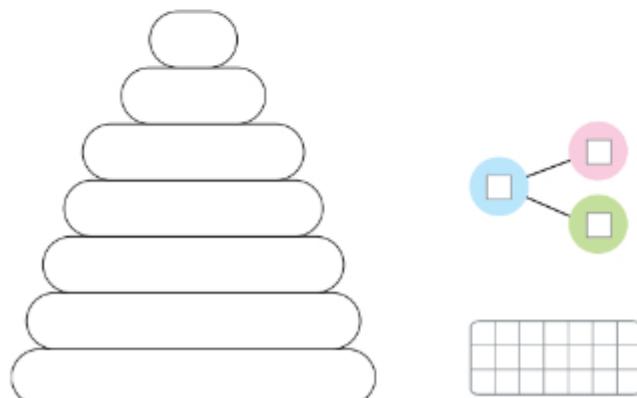

117

4 Створи моделі та склади рівності за допомогою доміно.

5 Розфарбуй кільця піраміди синім і червоним кольорами.
Відповідно до малюнку створи модель і запиши рівність на додавання.

118

СКЛАД ЧИСЕЛ 2, 3, 4

Склад числа — це всі можливі способи скласти це число (ціле) із менших чисел (частин).

Розглянь склад чисел 2, 3, 4.

$$\bullet \text{---} \circ = 1 + 1$$

$$\bullet\bullet \text{---} \circ = 2 + 1$$

$$\bullet \text{---} \bullet\bullet\bullet = 1 + 3$$

$$\bullet \text{---} \bullet\bullet = 1 + 2$$

$$\bullet\bullet \text{---} \bullet\bullet = 2 + 2$$

$$\bullet\bullet\bullet \text{---} \circ = 3 + 1$$

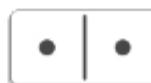
1 Намалюй крапочки на доміно та обчисли значення виразів.

$$1 + 1 = \square$$

$$1 + 2 = \square$$

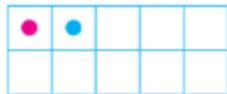
$$1 + 3 = \square$$

$$2 + 2 = \square$$

119

2 Запиши рівності відповідно до десяткових рамок.

$$1 + 1 = 2$$

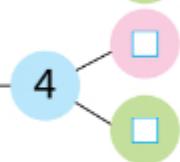
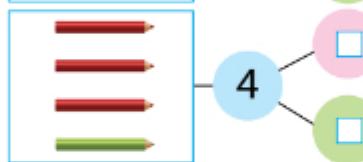
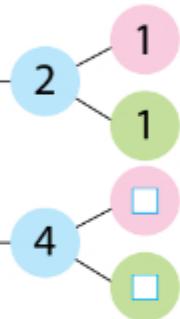

$$2 + 1 = 3$$

$$4 + 1 = 5$$

3 Розклади ціле на частини згідно з малюнками.

4 Обведи у таблиці всі числа, сума яких дорівнює 2. Запиши рівності.

3	4	5	2	0	6
6	7	5	3	3	3
0	2			7	7
1	5			3	5
3	4	1	1	5	1
5	1	4	5	6	7

$$0 + 2 = 2$$

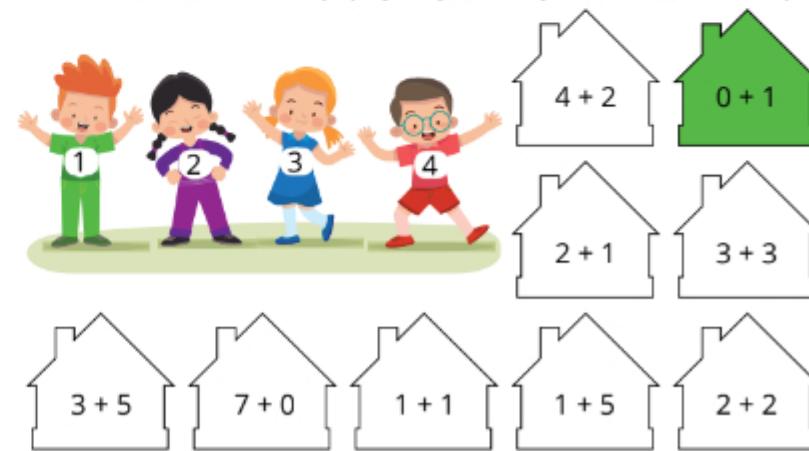
120

5 Обведи у таблиці числа, сума яких дорівнює 3. Запиши рівності.

4	5	6	2	1	7
0	3	7	6	7	2
0	8			5	4
1	2			5	6
6	7	4	5	0	5
1	4	5	6	7	8

$$0 + 3 = 3$$

6 * Знайди будинки, сума чисел на яких відповідає номерам на одязі дітей. Розфарбуй будинки у відповідні кольори.

121

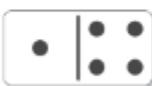
СКЛАД ЧИСЛА 5

 $1 + 4$
 $2 + 3$
 $3 + 2$
 $4 + 1$

- 1 Намалюй крапочки на доміно та обчисли значення виразів.

$1 + 4 = \square$

$2 + 3 = \square$

$3 + 2 = \square$

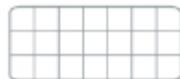
$4 + 1 = \square$

- 2 Запиши рівності відповідно до десяткових рамок.

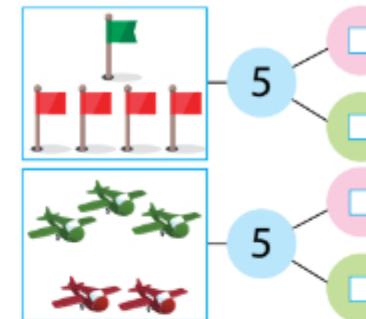
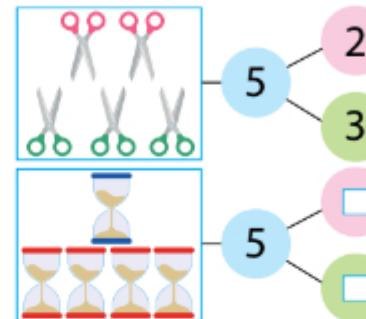

$$\begin{array}{|c|c|} \hline 1 & 4 \\ \hline \end{array} = 5$$

122

- 3 Розклади ціле на частини згідно з малюнками.

- 4 У родині Федорчуків 5 дітей. Скільки в ній може бути хлопчиків і дівчаток? Напиши і намалюй всі можливі варіанти.

Хлопчики	Дівчатка
5	0
4	1

123

СКЛАД ЧИСЛА 6

$1 + 5$
 $2 + 4$
 $3 + 3$
 $4 + 2$
 $5 + 1$

1 Намалюй крапочки на доміно та обчисли значення виразів.

$1 + 5 = \square$

$2 + 4 = \square$

$3 + 3 = \square$

$4 + 2 = \square$

2 Запиши рівності відповідно до десяткових рамок.

$1 + 5 = 6$

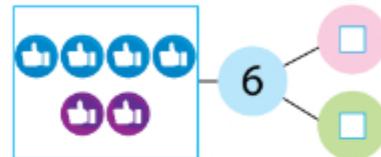
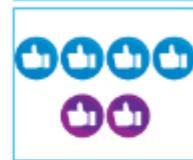
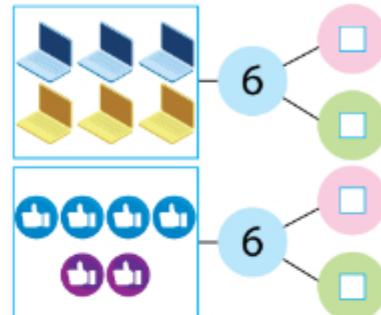
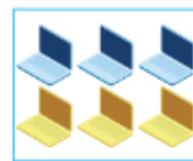
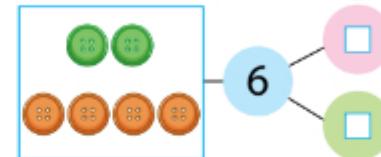
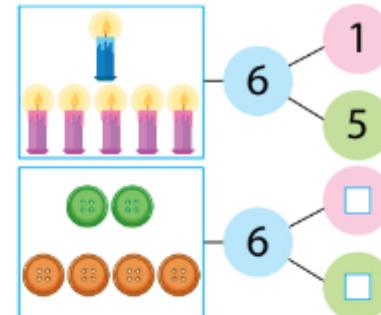

\square

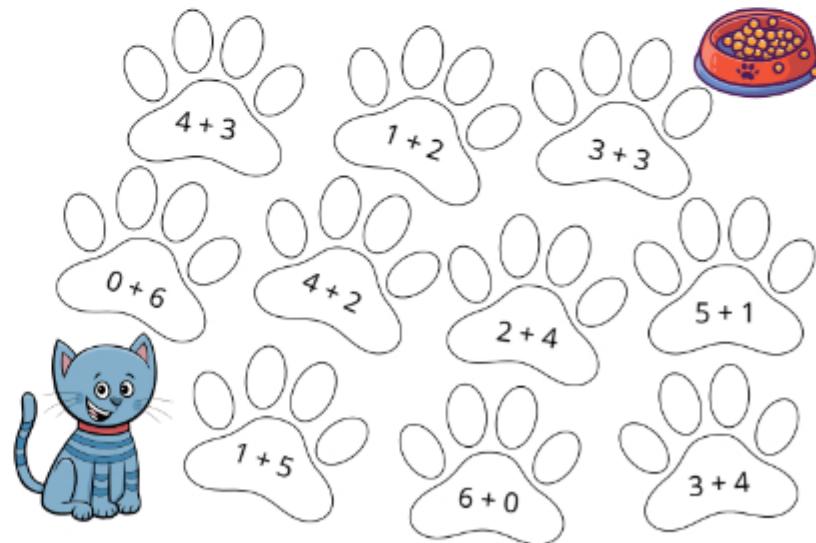

124

3 Розклади ціле на частини згідно з малюнками.

4 Допоможи Тигрику дістатися до миски з їжею. Розфарбуй сліди, на яких зображенено склад числа 6.

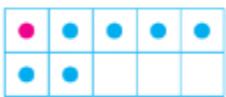
125

СКЛАД ЧИСЛА 7

	$1 + 6 = \square$
	$2 + 5 = \square$
	$3 + 4 = \square$
	$4 + 3 = \square$
	$5 + 2 = \square$
	$6 + 1 = \square$

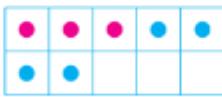
1 Запиши рівності відповідно до десяткових рамок.

$$1 + 6 = 7$$

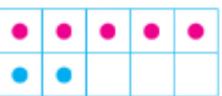
$$\square + \square = 7$$

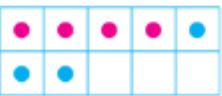
$$\square + \square = 7$$

$$\square + \square = 7$$

$$\square + \square = 7$$

$$\square + \square = 7$$

126

2 Намалюй крапочки на доміно та обчисли значення виразів.

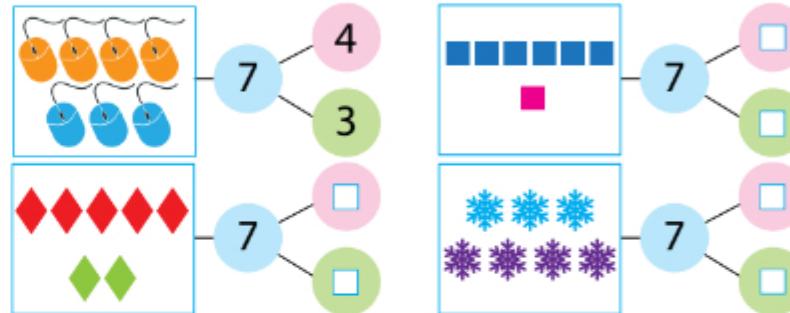
$1 + 6 = \square$

$5 + 2 = \square$

$3 + 4 = \square$

$6 + 1 = \square$

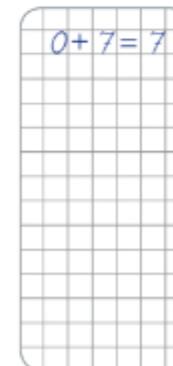
3 Розклади ціле на частини згідно з малюнками.

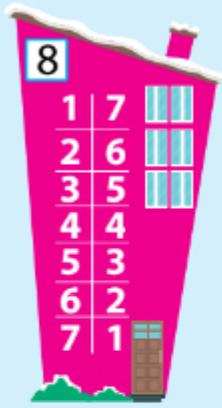
4 Обведи у таблиці числа, сума яких дорівнює 7. Запиши рівності.

0	7	9	4	3	9
1	1	2	7	0	3
3	4			1	1
3	8			5	2
2	3	2	5	6	7
1	6	2	4	6	1

127

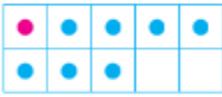

СКЛАД ЧИСЛА 8

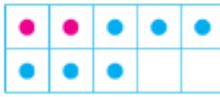

$$\begin{array}{l} \bullet \text{---} \textcolor{yellow}{\bullet\bullet\bullet\bullet\bullet\bullet\bullet\bullet} \quad 1 + 7 \\ \bullet\bullet \text{---} \textcolor{yellow}{\bullet\bullet\bullet\bullet\bullet\bullet\bullet} \quad 2 + 6 \\ \bullet\bullet\bullet \text{---} \textcolor{yellow}{\bullet\bullet\bullet\bullet\bullet\bullet} \quad 3 + 5 \\ \bullet\bullet\bullet\bullet \text{---} \textcolor{yellow}{\bullet\bullet\bullet} \quad 4 + 4 \\ \bullet\bullet\bullet\bullet \text{---} \textcolor{yellow}{\bullet\bullet} \quad 5 + 3 \\ \bullet\bullet\bullet\bullet \text{---} \textcolor{yellow}{\bullet} \quad 6 + 2 \\ \bullet\bullet\bullet\bullet \text{---} \textcolor{yellow}{\bullet} \quad 7 + 1 \end{array}$$

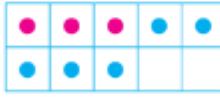
1 Запиши рівності відповідно до десяткових рамок.

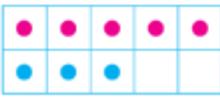
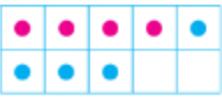
$$1 + 7 = 8$$

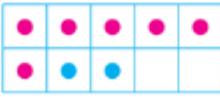
$$5 + 3 = 8$$

$$6 + 2 = 8$$

$$7 + 1 = 8$$

2 Намалюй крапочки на доміно та обчисли значення виразів.

$$2 + 6 = \square$$

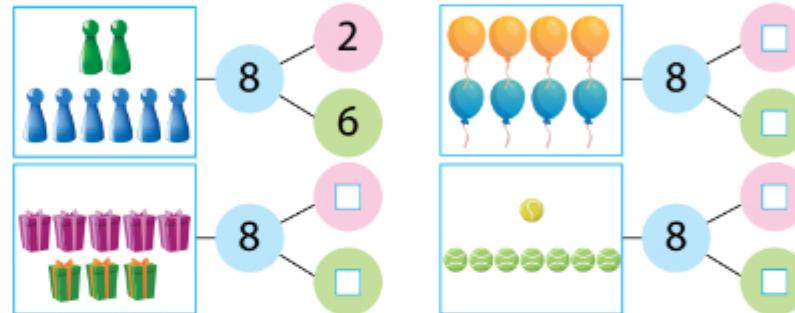
•	•
•	•
•	•

$$3 + 5 = \square$$

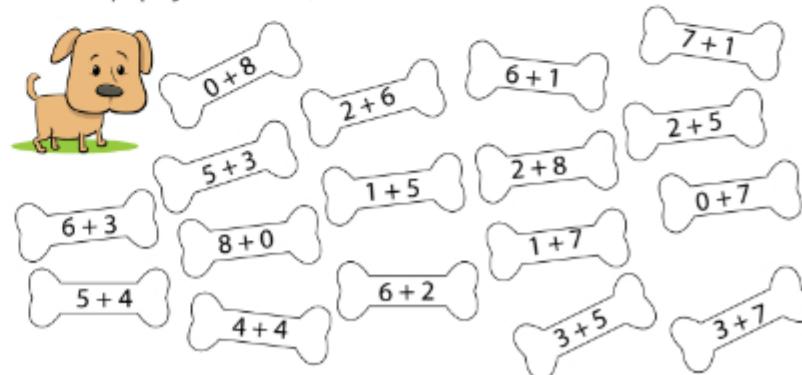
$$4 + 4 = \square$$

$$6 + 2 = \square$$

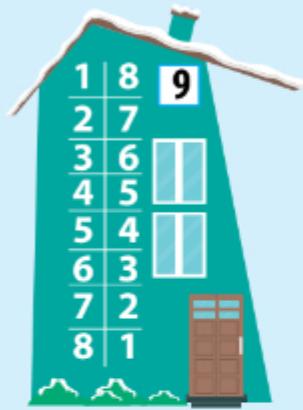
3 Розклади ціле на частини згідно з малюнками.

4 Лапа з'їла печиво, на якому суму чисел дорівнює 8. Розфарбуй печиво, яке вона з'їла.

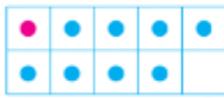

СКЛАД ЧИСЛА 9

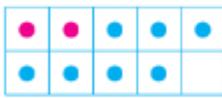

	$1 + 8$
	$2 + 7$
	$3 + 6$
	$4 + 5$
	$5 + 4$
	$6 + 3$
	$7 + 2$
	$8 + 1$

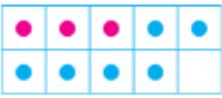
1 Запиши рівності відповідно до десяткових рамок.

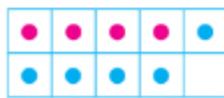
$$1 + 8 = 9$$

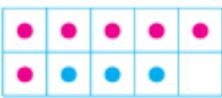
$$\quad\quad\quad$$

$$\quad\quad\quad$$

$$\quad\quad\quad$$

$$\quad\quad\quad$$

130

2 Намалюй крапочки на доміно та обчисли значення виразів.

$3 + 6 = \square$

$4 + 5 = \square$

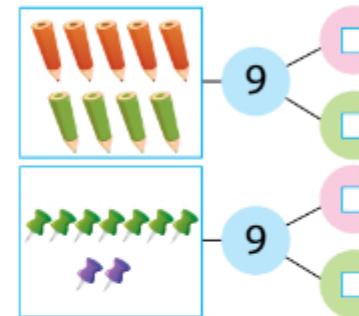
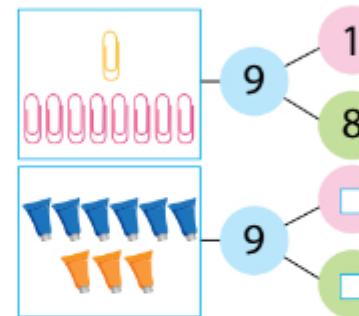
$5 + 4 = \square$

$6 + 3 = \square$

3 Розклади ціле на частини згідно з малюнками.

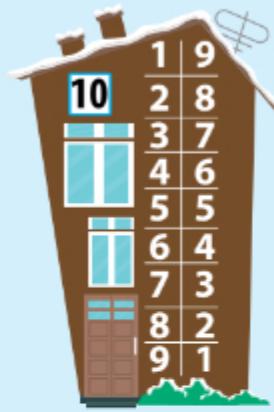
4 Обведи у таблиці числа суми яких дорівнюють 9. Запиши рівності.

2	7	8	0	5	4
2	3	2	6	3	1
7	2			1	2
6	5			3	6
3	5	4	5	1	5
2	7	9	4	4	9

131

СКЛАД ЧИСЛА 10

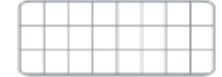
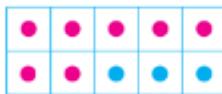
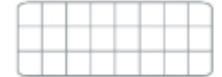

	$1 + 9$
	$2 + 8$
	$3 + 7$
	$4 + 6$
	$5 + 5$
	$6 + 4$
	$7 + 3$
	$8 + 2$
	$9 + 1$

1 Запиши рівності відповідно до десяткових рамок.

$9 + 1 = 10$

2 Намалюй крапочки на доміно та обчисли значення виразів.

$4 + 6 = \square\square$

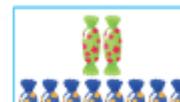
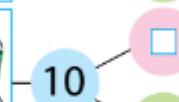
$5 + 5 = \square\square$

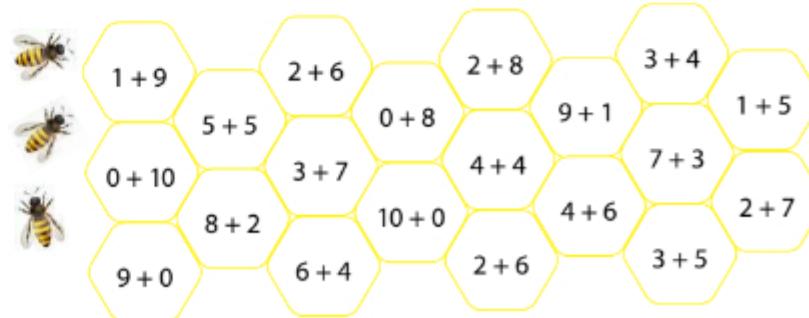
$6 + 4 = \square\square$

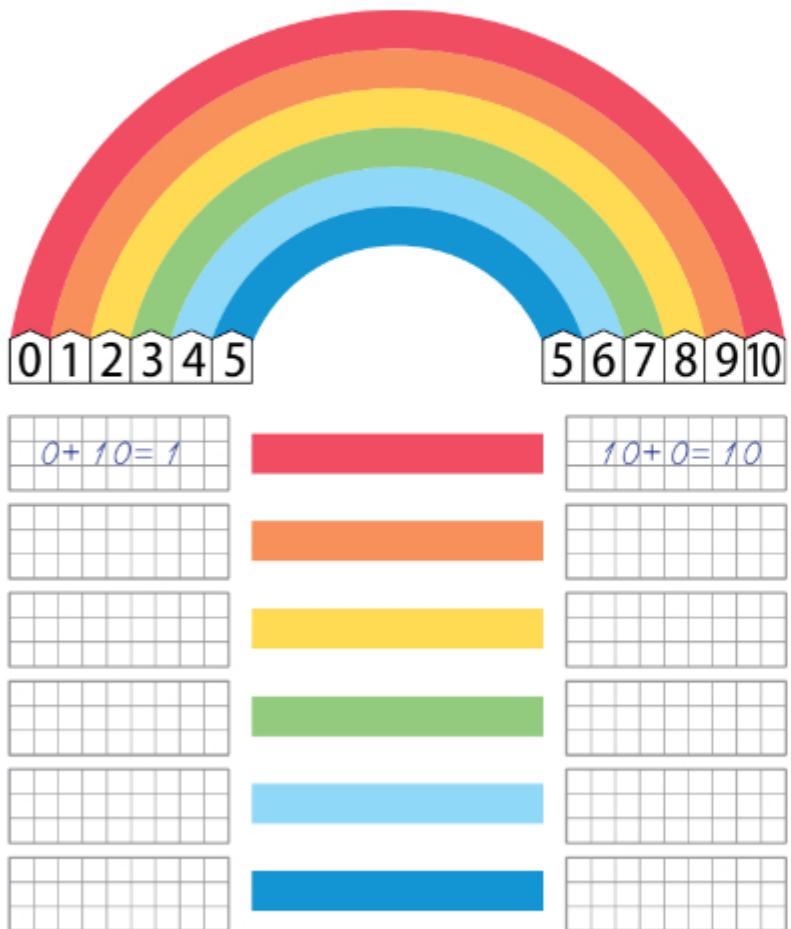
3 Розклади ціле на частини згідно з малюнками.

4 Дізнайся, які соти бджілки вже заповнили медом.
Для цього зафарбуй соти, на яких сума чисел дорівнює 10.

- 6 Використай веселку, щоб записати всі способи утворення числа 10.

134

- 7 Виготов аплікацію «Вулиця 1-го десятка».

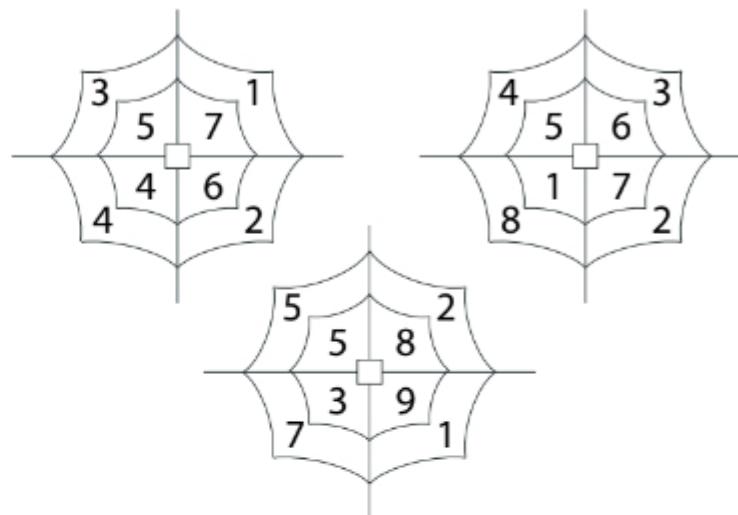
135

- 8 * На вулиці 1-го десятка живуть веселі діти. Запиши номери їх будинків на одязі.

136

- 9 Запиши в центрі павутинння числа, склад яких зображенено на малюнках.

- 10 Пограйте у класі в гру «Склад числа». Для цього:
- напишіть числа від 1 до 10 на картках;
 - об'єднайтесь у пари;
 - коли вчитель/вчителька назве число, оберіть картки й покажіть склад цього числа.

137

ДОДАВАННЯ ТРЬОХ ЧИСЕЛ

При додаванні трьох і більше чисел, можна додавати їх послідовно або групувати будь-яким способом.

Можна спочатку додати перше й друге число, а потім до цієї суми додати третє число.

Або можна додати друге й третє число, а потім до цієї суми додати перше число.

$$\begin{array}{c} 4 \\ [1 \quad + \quad 3] + 2 = 6 \end{array} \quad \begin{array}{c} 5 \\ 1 + [3 \quad + \quad 2] = 6 \end{array}$$

1 Обчисли значення виразів.

$5 + 3 + 1 = 9$	$5 + 3 + 1 = 9$
$4 + 2 + 4 =$	$4 + 2 + 4 =$
$3 + 2 + 4 =$	$3 + 2 + 4 =$

138

2 Розгадай математичні ребуси.

$$\begin{array}{c} \bullet \\ \bullet + \bullet \bullet \end{array} + \begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \bullet \end{array} = \boxed{}$$

$$\begin{array}{c} \bullet \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet + \bullet \bullet \end{array} + \begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \bullet \end{array} = \boxed{}$$

$$\begin{array}{c} \bullet \bullet \\ \bullet \bullet + \bullet \end{array} + \begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \bullet \end{array} = \boxed{}$$

$$\begin{array}{c} \bullet \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet + \bullet \bullet \end{array} + \begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \bullet \end{array} = \boxed{}$$

$$\begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \bullet \end{array} + \begin{array}{c} \bullet \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet + \bullet \bullet \end{array} + \begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \bullet \end{array} = \boxed{}$$

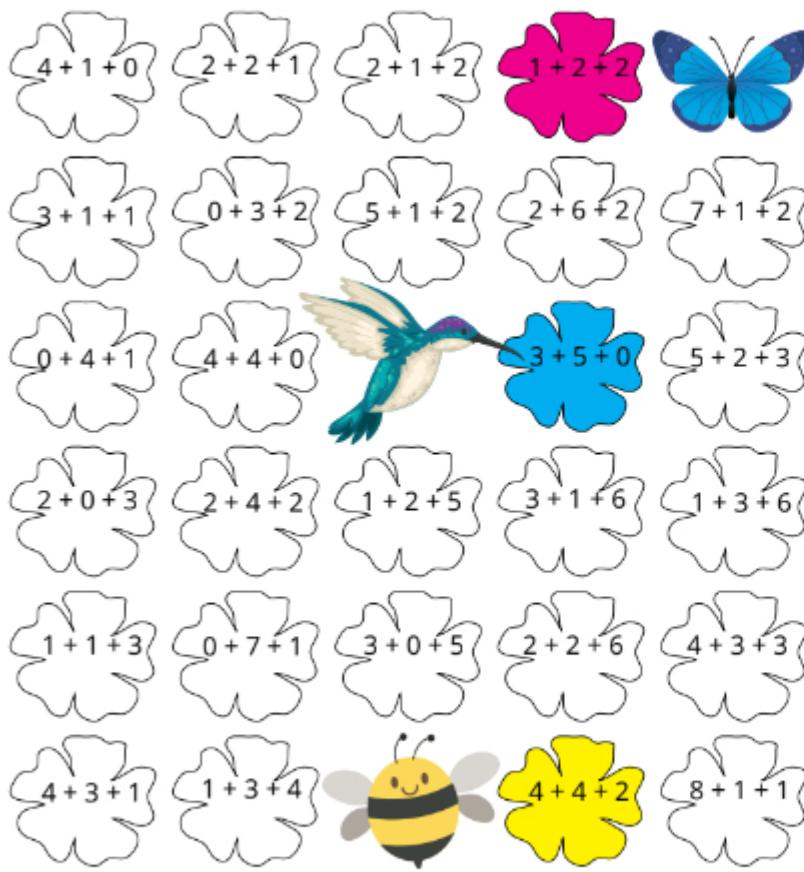
$$\begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \bullet \bullet \end{array} + \begin{array}{c} \bullet \bullet \bullet \\ \bullet \bullet \bullet + \bullet \bullet \end{array} + \begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \bullet \end{array} = \boxed{9}$$

3 * Розгадай метематичні ребуси й запиши рівності.

= 1	= 2	= 3	= 4
			$= \boxed{7}$
$1 + 4 + 2 = 7$			
			$= \boxed{}$
			$= \boxed{}$
			$= \boxed{}$

139

- 4 Відслідкуй, з яких квіточок тварини поласували нектаром.
Для цього зафарбуй квітки, де сума чисел дорівнює 5 (метелик), — 8 (колібрі), — 10 (бджілка).

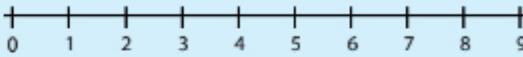

Об'єднайтесь у пари і перевірте, чи співпадають ваші розфарбовки. Якщо ні, перевірте чому.

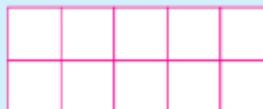
ЗАДАЧІ НА ДОДАВАННЯ ТРЬОХ ЧИСЕЛ

Такі задачі можна розв'язувати за допомогою числової прямої, десяткової рамки, малюнка

- Числова пряма

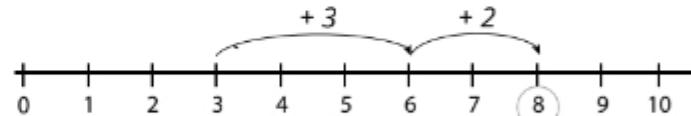

- Десяткова рамка

- 1 Підкресли ключові слова і за допомогою числової прямої розв'яжи задачі.

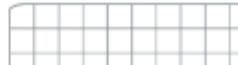
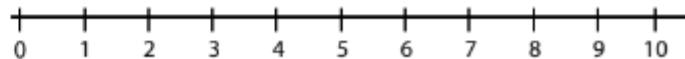
- У магазині Максим купив 3 яблука, 3 апельсина і 2 банани. Скільки всього фруктів купив Максим?

$$3 + 3 + 2 = 8$$

Відповідь: 8 фруктів.

- У магазині Аліна купила 1 ручку, 5 зошитів і 3 обкладинки для книжок. Скільки всього предметів купила Аліна?

Відповідь: предметів.

2 Підкресли ключові слова і за допомогою десяткової рамки розв'яжи задачі.

- У зоомагазині Кіра побачила 4 цуценят, 2 кошенят і 3 рибки. Скільки всього тварин побачила Кіра у зоомагазині?

$$4 + 2 + 3 = 9$$

Відповідь: 9 тварин.

- Андрійко поклав у пенал 3 олівця, 4 ручки і 3 фломастера. Скільки всього предметів у пеналі?

Відповідь: предметів.

- Світлана купила 2 пачки морозива з шоколадним смаком, 2 — з ванільним і 3 — з полуничним. Скільки всього пачок морозива купила Лана?

Відповідь: пачок морозива.

3 Підкресли ключові слова і розв'яжи задачі за допомогою малюнків.

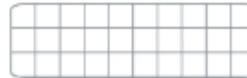
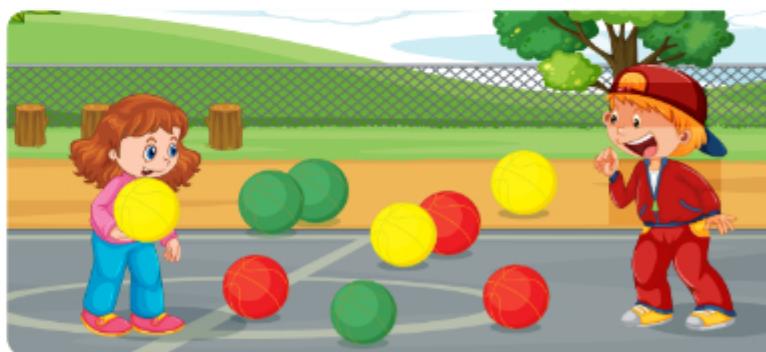
У садку було 5 синіх метеликів, 3 помаранчевих та 2 жовтих. Скільки всього метеликів було в садку?

$$5 + 3 + 2 = 10$$

Відповідь: 10 метеликів.

На майданчику діти гралися з червоними м'ячами, з зеленими та з жовтыми. Скільки всього м'ячів було у на майданчику?

Відповідь: м'ячів.

ТЕСТ ЗА ТЕМОЮ

1 Обведи доданки.

$$2 + 2 = 4$$

$$7 + 1 = 8$$

$$4 + 2 = 6$$

$$3 + 4 = 7$$

Обведи суму.

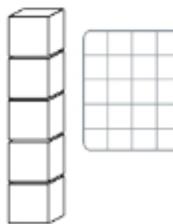
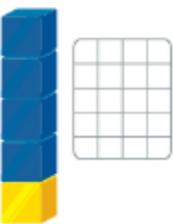
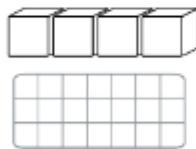
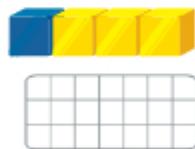
$$\begin{array}{r} + 3 \\ 3 \\ \hline 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 5 \\ 4 \\ \hline 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 6 \\ 2 \\ \hline 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 2 \\ 8 \\ \hline 10 \end{array}$$

2 Зафарбуй кубики, щоб змінити порядок доданків. Запиши та прочитай ці рівності.

3 За малюнком визнач частини цілого і ціле. Заповни модель.

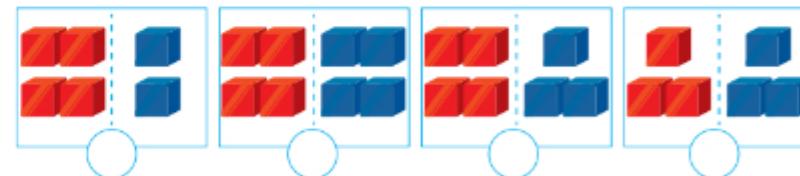
4 Обчисли значення виразу, який відповідає малюнку.

$$3 + 2 =$$

$$1 + 4 =$$

5 Ліля купила 7 яблук і розклала їх у 2 пакети. Познач модель, яка демонструє цю ситуацію.

6 На столі лежить 3 груші, 5 яблук і 2 апельсина. Скільки всього фруктів лежить на столі?

Відповідь: фруктів.

ОЦІНЮЮ СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ

Результат 1.

Я знаю назви компонентів у рівностях на додавання.

$$\begin{array}{r} 4 \\ + \quad 2 \\ \hline \text{Доданок} \quad \text{Доданок} \quad \text{Сума} \end{array} = 6$$

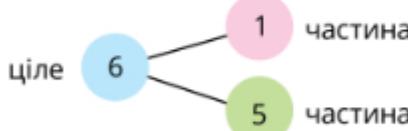
$$\begin{array}{r} \text{Доданок} \quad 4 \\ + \quad \text{Доданок} \quad 2 \\ \hline \text{Сума} \quad 6 \end{array}$$

- 1 За малюнком склади рівність на додавання. Зафарбуй клітинку, в якій записана сума.

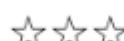

Результат 2.

Я можу створити модель, щоб показати склад числа.

$$1 + 5 = 6$$

- 2 За малюнком доповни модель. Запиши рівність на додавання.

146

Результат 3.

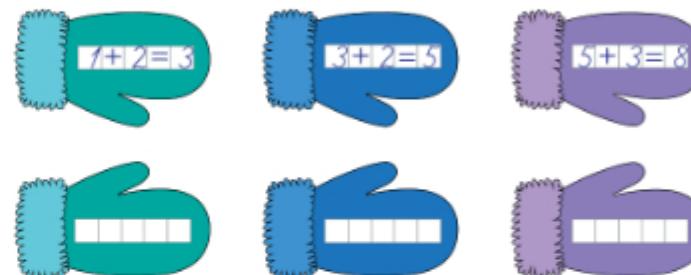

Я знаю, що від зміни доданків сума не міняється.

Я можу складати такі рівності, наприклад:

$$4 + 5 = 9 \text{ та } 5 + 4 = 9.$$

- 3 Запиши рівності з переставленими доданками.

Результат 4.

Я знаю, що при додаванні трьох і більше чисел, їх можна додавати послідовно або групувати будь-яким способом.

- 4 Обчисли вирази.

$1 + 2 + 2 =$	$1 + 2 + 2 =$
\circ	\circ
$6 + 1 + 2 =$	$6 + 1 + 2 =$
\circ	\circ

147